

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΔΡΙΘ. 1—2

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

(330—379)

(Ἐπὶ τῇ ἀγίᾳ μνήμῃ αὐτοῦ)

() Ἅγιος Βασίλειος ἐγεννήθη ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας περὶ τὸ 330, ἐξ ἀρχοντικῆς καὶ πλουσίας οἰκογενείας. Ὁ πρὸς μητρὸς πάππος του ἀπέθανε μάρτυς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ δ' ἐκ πατρὸς μάμη Μακρίνα ἐδιδάχθη τὴν χριστιανικὴν πίστιν παρὰ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ, μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρέως Διδασκάλου Ὁριγένους. Ἐκ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Βασιλείου, ἐκτὸς αὐτοῦ, ἕτεροι δύο, ὁ Γρηγόριος καὶ ὁ Πέτρος ἐγένοντο Ἐπίσκοποι, ὁ μὲν Νύσσης, ὁ δὲ Σεβαστείας. Δύο ἕτεροι πιθανῶς ἐτελεύτησαν τὸν βίον ὡς μοναχοί. Ἐκτὸς τῆς μάμμης, ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἐμμέλεια καὶ ἐκ πάντε θυγατέρων ἡ πρεσβυτέρα πασῶν παρθένος Μακρίνα διεκρίθησαν ἐπὶ ἀγιότητι βίου, τιμώμεναι, τοῦτου ἕνεκα, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ αὐτῇ οἰκογενείᾳ γεννηθεὶς ὁ Βασίλειος τὰ μὲν πρῶτα σπέρματα τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ προσέλαβε παρὰ τῆς μάμμης Μακρίνης, τὰ δὲ πρῶτα γράμματα ἔμαθε παρὰ τοῦ ὁμωνύμου πατρὸς αὐτοῦ Βασιλείου, ὅστις ἦτο διδάσκαλος τῆς Ρητορικῆς ἐν Καισαρείᾳ καὶ λίαν διακεκριμένος δικηγόρος. Ὁ Βασίλειος μετὰ τὴν πρώτην παιδείαν, συστηματικῶς ἐμορφώθη ἐν ταῖς Σχολαῖς τῆς Καισαρείας, ἐν ἣ ἤκμαζε τότε ἡ ἑλληνικὴ παιδεία, καὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἐν ᾧ ἐγνωρίσθη καὶ συνεδέθη στενῶς μετὰ τοῦ ἐκ Ναζιανζοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Μετ' αὐτοῦ ὁ Βασίλειος δύο μόνον ἐγνώριζεν ἐν Ἀθήναις ὁδοῦς, τὴν εἰς τὸν ναὸν καὶ τὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀγούσαν.

Πέντε ἔτη διατρίψας ὁ Βασίλειος ἐν Ἀθήναις ἐπανάκαμψεν εἰς Καισαρείαν καὶ ἤρξατο κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ πατρὸς του διδάσκων τὴν Ρητορικὴν, ἀλλὰ λίαν ταχέως ἀπεφάσισε ν' ἀφιερῶσιν ἑαυτὸν εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Βαπτισθεὶς τῷ 356, εἰκοσιπενταετῆς περίπου τὴν ἡλικίαν, μετέβη εἰς Συρίαν, Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν φημιζομένων Μονῶν αὐτῶν καὶ σπουδῆν τοῦ μοναχικοῦ βίου, μετὰ δὲ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον μετέβη εἰς Νεοκαισαρείαν τοῦ Πόντου, παρὰ τὴν ὁποίαν ἐν

ἐρημικῷ ἀλλὰ θαυμασίῳ τόπῳ ἤσκουοντο ἡ μήτηρ Ἐμμέλεια καὶ ἡ ἀδελφὴ Μακρίνα. Ἐπεδέθη καὶ ὁ Βασίλειος εἰς μοναχικὴν ἄσκησιν, μετὰ μικρὸν δὲ προσήλθεν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ καὶ ὁ φίλιτατος αὐτῷ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, μεθ' οὗ ἐφιλοπόννησεν ἀπάνθισμα ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ὁριγένους, «Φιλοκαλίαν» αὐτὸ ἐπιγράφας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοι συμονασταὶ εἰς τὸν Πόντον συνέρρεον, ἐδρῦθησαν δι' αὐτοῦ Μοναί, ὁ δὲ Βασίλειος συντάξε μοναχικὰς διατάξεις, ἐπὶ τὸ τελειότερον διοργανώσας τὸν μοναχικὸν βίον. Ἀλλὰ τὸν βίον τοῦτον ἤσκησεν αὐτὸς ὡς προπαρασκευὴν διὰ τὸ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὀλιγοχρόνιον μὲν ἀλλ' ἐνδοξον τοῦ βίου στάδιον.

Τῷ 360 καταλιπὼν τὴν ἔρημον συνώδευσεν εἰς ΚΠολιν τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Καισαρείας Διάνιον, ὃν μετὰ διετίαν θανάοντα διεδέξατο ὁ Εὐσέβιος. Οὗτος διετέθη, καχυπόπτως πρὸς τὸν Βασίλειον, ἀναγκασθέντα ν' ἀπομακρυνθῆ καὶ πάλιν εἰς τὸν Πόντον. Ἄλλ' ἀνακαλέσας αὐτὸν ὁ Εὐσέβιος ἐχειροτόνησεν εἰς πρεσβύτερον. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Εὐσέβιου τῷ 370 ἐξελέγη ὁ Βασίλειος διάδοχος αὐτοῦ ἐν μέσῳ μεγίστων ἀντιδράσεων τῶν αἰρετικῶν. Ὁ Βασίλειος, ὡς μητροπολίτης Καισαρείας καὶ Ἐξάρχος τῆς Διοικήσεως Πόντου, ἤτοι δλοκληροῦ τῆς βορείου Μικρασίας, μετὰ 11 Ἐπαρχιῶν καὶ 50 Ἐπισκοπῶν, ἀνέπτυξε μεγίστην δράσιν, τὸ μὲν διδάσκων τὸν λαὸν καὶ ἀνακουφίζων τοὺς πάσχοντας, τὸ δὲ ἀποκρούων τὰς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιθέσεις τῶν Ἀρειανῶν καὶ ἀγωνιζόμενος πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἄλλ' ἕνεκα τῶν υπερβολικῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν πολυμέχθων ἀγῶνων τῇ 1 Ἰανουαρίου 379 ἐτελεύτησε τὸν βίον, ἐν ἡλικίᾳ 49 ἐτῶν, μετὰ, ἐννεατῆ μέλις, ἀξιοθαύμαστον καὶ ὄντως μεγάλην, δράσιν.

Ὁ Βασίλειος ὑπῆρξεν ἀληθῶς μέγα ἀνάστημα μεγάλης ἐποχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὰ ὑψηλά πνευματικὰ του χαρίσματα συνηνοῦντο μετὰ τῆς ἐξόχου καὶ ἐπιμεμελημένης μορφώσεως, ἧς δαψιλῶς ἔτυχε, καὶ εἴλωσον τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμόν τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρῶν. Μόνον οἱ φύσει μοχθηροὶ ἄνθρωποι δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ τὴν γοητείαν τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ποτίσαντες αὐτὸν ποτήρια πικριῶν καὶ μεγάλων θλίψεων. Ἡ σωματικὴ ἀσθένεια, ἡ καταπονήσασα αὐτὸν καθ' ἅπασαν τὴν ζωὴν καὶ καταστήσασα αὐτὸν λίαν προσεκτικὸν καὶ

ἐπιφυλακτικόν, δὲν ἐμείου τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν. Ὁ Οὐάλης ἀντιμετωπίσας ποτὲ τὸν Βασίλειον, ἐξέλαβεν αὐτὸν ὡς ὑπερφυσικὸν ὄν, ὡς τὴν σκιάν τοῦ προφήτου Σαμουήλ. Ἀριστοκράτης ἐκ καταγωγῆς ὑπῆρξε τοιοῦτος καὶ ἐν τοῖς λόγοις καὶ ἐν τοῖς ἔργοις, αὐστηρότατος τὸ ἦθος, πάντοτε σύγγυος. Οὐδέποτε ἔπεφαινετο τὸ μείδιμα ἐν τῷ προσώπῳ του. Διὰ τοῦ ὑπερόχου χαρακτήρος του παρήγε καταπληκτικὴν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν συγχρόνων, οὐχὶ μόνον τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων.

Ἐν τῇ ποιμαντικῇ του δράσει διαρκῶς ἀπησχολεῖτο ὁ Βασίλειος ὑπὸ τῆς πραγματικότητος τῆς ζωῆς, ἦν ἐξήτει νὰ προσαρμόσῃ πρὸς τὸ χριστιανικὸν ἰδεώδες. Πρώτην φοράν παρ' αὐτῷ ἀναπτύσσονται ζωηρῶς αἱ κοινωνιολογικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, δι' ὧν ὁ Βασίλειος προσπαθεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὰς ἐν τῇ ἐθνικῇ κοινωνίᾳ ἐπικρατούσας ἀρχάς. Ὁ Μ. Κωνσταντῖνος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν χριστιανοὶ Αὐτοκράτορες εἶχον ἐκδώσει νόμους τινὰς κατὰ τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παλαιῶν ἐθνικῶν νόμων, ἀλλ' ἐκτελεσταὶ τῶν νόμων ἦσαν ἔτι ἐθνικοὶ ὑπάλληλοι, τὸ πλεῖστον, ἢ χριστιανοὶ μὲν ἀλλὰ μὴ κατανοοῦντες τὰς ἀρχάς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ὡς ὁ Χριστιανισμὸς ἐκήρυττε, μάτην δὲ οἱ Αὐτοκράτορες προσεπάθουν νὰ προλαμβάνωσι τὴν πλεονεξίαν, τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἐγκληματικότητα τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων καὶ ὑπαλλήλων. Εἰς τὸ κακὸν τοῦτο προσετίθεντο ἐπὶ τοῦ λαοῦ συμφοραὶ ἐκ τῶν βαρυτάτων φόρων, ἐκ τῶν συνεχῶν ἐπιδημιῶν, ἐκ τῆς τυραννικῆς σχέσεως τῶν γαιοκτημῶνων πρὸς τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς ἐργάτας. Ἀλλ' ὡσαύτως μεγάλην διὰ τὸν λαὸν συμφορὰν ἀπετέλει καὶ ἡ ἀπαιδευσία καὶ ἡ ἀγνοία τῶν νέων ὄρων τῆς ζωῆς, ὡς ἐκήρυσεν ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.

Ἡ Ἐκκλησία, διὰ τῶν πνευματικῶν τῆς ποιμένων καὶ διδασκάλων, ἐθεώρησε καθήκον αὐτῆς νὰ χειραγωγῆσιν τὸν λαὸν πρὸς τὰς ἀρχάς ταύτας καὶ διαπαιδαγωγῆσιν αὐτόν, νὰ ἐσηθήσῃ τὸν δυστυχοῦντα καὶ πάσχοντα λαόν. Ὁ δὲ Βασίλειος ἀναφαίνεται μέγας ἐν τοιαύτῃ ἀναμορφωτικῇ δράσει. Ἰδρύει τὴν Βασιλειάδα, ἥτοι σειρὰν ὄλων ἰδρυμάτων, Νοσοκομεῖα, ὁ ἴδιος διὰ τῶν ἰατρικῶν του γνώσεων θεραπεύων τοὺς πάσχοντας, Πτωχοτροφεῖα καὶ Ὀρφανοτροφεῖα, χάριν τοῦ λαοῦ, ὑπεραμύνεται αὐτοῦ κατὰ τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων, κατὰ τῶν σκληρῶν εἰσπρακτόρων τῶν φόρων καὶ τῶν ἀσπλάγγων σοφιστῶν, μεσιτεῦει ὑπὲρ δούλων, ὑπὲρ γεωργῶν, ὑπὲρ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὑπὲρ χωρῶν καὶ κωμῶν καὶ πόλεων, ὑπὲρ ἰδιωτῶν ἀδικουμένων. Ἀλλὰ κυρίως μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως τῆς κοινωνίας διὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ὑπὲρ τοῦ καθορισμοῦ νέων σχέσεων μεταξὺ πτωχῶν καὶ πλουσιῶν καὶ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων, τῆς ἀναπτύξεως μεταξὺ αὐτῶν ἀδελφότητος καὶ ἀμοιβαίας ἀγάπης, σεβασμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης προ-

σωπικότητος. Μνημεῖα δὲ καὶ ταύτης καὶ τῆς λοιπῆς ὑπερόχου αὐτοῦ δράσεως κατέλιπεν ὁ Βασίλειος τὰ ἑμιλίαις του καὶ τὴν εὐρυτάτην ἀλληλογραφίαν, κατὰς συγγραφὰς καθόλου, ἐν αἷς μετὰ πάροδον τοσούτων αἰώνων ἀφθιτον διασώζεται τὸ πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν μεγαλεῖον τοῦ ἀγιοτάτου ἀνδρός.

Παρὰ τὴν διηγεσὴ τοῦ σώματος ἀσθένειαν ὁ Βασίλειος εἶχε μεγάλην πρὸς τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου ἀγάπην, πρὸς ἣν ἔτι μάλλον παρεκίνει αὐτὸν καὶ τοῦ ἰδίου καθήκοντος ἢ συναίσθησις καὶ τοῦ μόλις ἐξερχομένου ἐκ τοῦ ἐθνισμοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ ἡ κατὰστασις. Φυσικὴν ἔχων εὐφράδειαν ἀνέπτυξε τὴν ρητορικὴν αὐτοῦ ἰκανότητα, ὑπὸ τὴν χειραγωγίαν τοῦ ρήτορος πατρὸς του καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἰδίᾳ διδασκάλων τῆς ρητορικῆς. Ἀπεθαύμαζον αὐτὸν ὡς ρήτορα πάντες οἱ σύγχρονοι, οὐ μόνον χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ ἐθνικοὶ, ἐν οἷς καὶ ὁ Λιβάνιος. Ἀλλ' ὁ Βασίλειος ἐν ταῖς ἑμιλίαις του εἶναι μάλλον πρακτικὸς διδάσκαλος. Τὴν ρητορικὴν του δεινότητα μεταχειρίζεται ἵνα ἐξεγείρῃ τὴν εὐσεβῆ τῆς ψυχῆς διάθεσιν καὶ στηρίξῃ τὴν ἀγνότητα τῆς καρδίας, ἵνα καθοδηγήσῃ τοὺς ἀκροατὰς του εἰς αὐτενεργὸν ἠθικὴν δράσιν. Περὶ τὰς 50 μόνον ἑμιλίαι αὐτοῦ σφίζονται, ἀλλ' ἀναμφιδόλως ἀπήγγειλε πολυαριθμοτάτας. Ἐξ ἄλλων μαρτυριῶν εἶναι γνωστὸν καὶ ἐκ τῶν σφιζομένων ἑμιλιῶν καταφαίνεται ὅτι πολλάκις ὠμίλει δις τῆς ἡμέρας, ἐκ παρεχομένης δ' ἀφορμῆς ἐν διαρκείᾳ τῆς ἑμιλίας μετέβαλλε θέμα, ἢ ἕνεκα τῆς παρατάσεως αὐτῆς διέκοιπτε καὶ ἐξηκολούθει τὴν ἐπαύριον τὴν ἑμιλίαν. Ἐν τῇ 6' ἑμιλίᾳ περὶ νηστείας ῥητῶς δηλοῖ, ὅτι ἑμιλεῖ ἐξ ὑπογυίου, ἄνευ τινὸς προπαρασκευῆς. Κρατεῖ γνώμη ὅτι καὶ αἱ εἰς τὴν Ἑξαήμερον ἑμιλίαι ἐξ ὑπογυίου ἀπηγγέθησαν. Διὰ τοῦτο ἔτι μάλλον ἀξιοθαύμαστα εἶναι τὰ κλασσικὰ ἀληθῶς ἀριστουργήματα τοῦ χριστιανοῦ τούτου ῥήτορος. Ἐν αὐτοῖς ἡ σαφήνεια ἀμιλλᾷται πρὸς τὴν βαθύτητα, ἡ μεγαλοπρέπεια καὶ ἀνθηρότης τοῦ ὕφους πρὸς τὰς εὐφυστάτας παρομοιώσεις καὶ ἀντιπαραθέσεις, πρὸς τὴν ζωηρὰν ἐκθεσιν καὶ τὴν παραστατικότητα. Ἀριστοτέχνης τοῦ λόγου ὁ Βασίλειος καὶ θαυμάσιος γνώστης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως διεξάγει ἐπιτυχῶς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀμαρτίας καὶ ζητεῖ νὰ ἐγκαθιδρύσῃ θριαμβευτικῶς τὴν ἀρετὴν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁμιλεῖ πάντοτε μετὰ πολυμαθείας καὶ ἐμπειρίας μεγάλης, ἀλλὰ καὶ μετὰ καθαρότητος καὶ σαφηνείας λόγου, ἀνεπιτηδεύτως καὶ ἀφελῶς, ἐνθουσιωδῶς καὶ θερμῶς, διὰ πολλῶν παραδειγμάτων καὶ λεπτομερειῶν ἀναπτύσσων τὰ διδασκόμενα, ὥπως καθίσταται καταληπτὸς εἰς τὸν λαόν. Σπανίως, ὡς ἐν ταῖς εἰς τὴν Ἑξαήμερον ἑμιλίαις, ἐμφανίζεται ἐμβριθῆς ἐπιστήμων καὶ φυσιολόγος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν παύει ἐπιιδιώκων πρακτικὸς ἠθικὸς σκοποὺς καὶ φροντίζων νὰ γίνηται καταληπτὸς εἰς τὸν λαόν, παρεισάγων ἰδίως ἀριστοτεχνικὰς περιγραφὰς καὶ προκαλῶν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀκροατηρίου εἰς τὴν σκοπιμότη-

τητα τῶν δημιουργημάτων τοῦ Θεοῦ καὶ ἐξεγείρων ζωηρότατον τὸ διαφέρον αὐτοῦ. Ἄρχει νὰ σημειωθῆ ὅτι τὰς 9 θαυμασίας ὀμιλίας εἰς τὴν Ἑξαήμερον ἀπήγγειλε δις τῆς ἡμέρας, τὰς μὲν τὴν πρώτην, τὰς δὲ κατὰ ἐσπερινὰς συγκεντρώσεις ἐργατῶν, τὸ πλεῖστον, καὶ ἀπλῶν ἀνθρώπων. Οὗτοι δὲ παρηκολούθουν τὰς ὀμιλίας μετ' ἀδιαπτώτου προσοχῆς, συνεκινούντο μέχρι δακρύων καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐχειροκρότουν τὸν διδάσκαλον. Ὁ Μ. Βασιλείος καὶ ἐν ταῖς ὀμιλίαις ταύταις, αἵτινες φέρουσι τὸν χαρακτήρα ἐρμηνευτικῶν Ὀμιλιῶν, εἶναι μᾶλλον ἠθικολόγος ἢ ἐξηγητής. Ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τῆς φύσεως συνάγει ἠθικὰς παρατηρήσεις διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἐνα καὶ μόνον σκοπὸν εἶχεν, ὡς εἶπεν, ἐν τῇ 5 ὀμιλίᾳ εἰς τὴν Ἑξαήμερον, τὴν οἰκοδομήν τῆς Ἐκκλησίας. «Ὅθεν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀποδεικνύει τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ ὡς Δημιουργοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τούτων ἢ ἐκείνων τῶν ἰδιοτήτων τῶν δημιουργημάτων ἐξάγει ἠθικὰ συμπεράσματα διὰ τοὺς ἀκροατάς, δι' ὧν ζητεῖ νὰ ἐξυψώσῃ αὐτοὺς πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ θαυμαστής αὐτοῦ καὶ ἐπαινέτης Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἔλεγε περὶ τῶν ὀμιλιῶν ἐκείνων τοῦ Βασιλείου, «ὅταν τὴν ἐξαήμερον αὐτοῦ μεταχειρίζομαι καὶ διὰ γλώσσης φέρω, μετὰ τοῦ Κτίστου γίνομαι καὶ γινώσκω κτίσεως λόγους καὶ θαυμάζω τὸν Κτίστην πλέον ἢ πρότερον, ὅφει μόνῃ διδασκάλῳ χρώμενος».

Ἄλλὰ δὲν περιορίζεται εἰς ταῦτα ὁ Μ. Βασιλείος. Τὴν ἐξωτερικὴν φύσιν παρουσιάζει ἐν ταῖς ὀμιλίαις ὡς διδάσκαλον διαφόρων ἀρετῶν, τὰς ἰδιότητας τῶν ζώων, τὸν τρόπον τῆς ζωῆς αὐτῶν προσβάλλει τὰ μὲν καλὰ πρὸς μίμησιν, τὰ δὲ κακὰ πρὸς ἀποστροφὴν. Τὰ ἄνθη καὶ τὰ πετηνὰ παρέχουσιν εἰς αὐτὸν ἀφορμὰς ἠθικῆς διδασκαλίας, τὰ ζῶα παραδείγματα ἀνάλογα διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Πράττει δὲ ταῦτα ὁ διδάσκαλος μετὰ σπανίας παρατηρητικότητος. Ὅθεν δὲν εἶναι παράδοξον λ.χ. ὅτι ἡ ἐχίδνα παρέχει εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ ὀμιλήσῃ περὶ τοῦ ἐν τῷ γάμῳ βίου τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναίκος. Ἐν τῇ 7 ὀμιλίᾳ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς τῶν μελισσῶν λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ ὀμιλήσῃ περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς. Καθόλου εἰπεῖν αἱ εἰς τὴν Ἑξαήμερον ὀμιλίαι εἶναι μὲν ἐρμηνευτικαὶ ὀμιλίαι, ἐν αἷς ἐρμηνεύεται τὸ σχετικὸν κείμενον τῆς Ἀγίας Γραφῆς, καὶ ἐξάγονται ἠθικὰ, τὸ πλεῖστον, συμπεράσματα, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον ἐκάστης αὐτῶν ἐκτίθεται ἐν ἐνόητῃ στενῆς ἀλληλουχίας καὶ συνοχῇ τῶν ἐξεταζομένων ζητημάτων.

Τὸν αὐτὸν περίπου χαρακτήρα φέρουσι καὶ αἱ 13 ὀμιλίαι εἰς τοὺς Ψαλμοὺς, ὧν ἐν ἀρχῇ τῆς α'. ὀμιλίας λαμπρῶς παριστᾷ τὴν ἐξοχὸν σημασίαν «Πᾶσα Γραφή, λέγει, θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος, διὰ τοῦτο συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ Πνεύματος ἰν' ὥσπερ ἐν κοινῷ τῶν ψυχῶν λατρεῖν πάντες ἄνθρωποι τὸ ἴαμα τοῦ οἰκείου πάθους ἕκαστος ἐκλεγώμεθα... Ἄλλα μὲν οὖν προφήται παιδεύουσι καὶ ἄλλα ἱστορικοὶ, καὶ ὁ νό-

μος ἕτερα καὶ ἄλλα τὸ εἶδος τῆς παροιμιακῆς παραινέσεως. Ἡ δὲ τῶν Ψαλμῶν βίβλος τὸ ἐκ πάντων ὠφέλιμον περιελάφη. Προφητεῖται τὰ μέλλοντα, ἱστορίας ὑπομιμνήσκει νομοθετεῖ τῷ βίῳ ὑποτίθεται τὰ πρακτέα καὶ ἀπαξιαπλῶς κοινὸν ταμεῖόν ἐστιν ἀγαθῶν διδασκαλιῶν, τὸ ἐκάστῳ πρόσφορον κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν ἐξευρίσκουσα... Ψαλμοὺς γαλήνη ψυχῶν, βραβευτῆς εἰρήνης, τὸ θυροδοῦν καὶ κυμαῖνον τῶν λογισμῶν καταστέλλων. Μαλάσσει μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς τὸ θυμούμενον, τὸ δὲ ἀκόλαστον σωφρονίζει. Ψαλμὸς φιλίας συναγωγός, ἐνώσις δισσώτων, ἐχθραίνοντων διαλλακτήριοι... δαιμόνων φυγαδευτήριον, τῆς τῶν ἀγγέλων βοήθειας ἐπαγωγὴ ἕπλον ἐν φόβοις νυκτερινῶν, ἀνάπαυσις κόπων ἡμερινῶν νηπίοις ἀσφάλεια, ἀκμάζουσιν ἐγκαλλώπισμα, πρεσβυτέροις παρηγορία, γυναιξὶ κόσμος ἀρμοδιώτατος. Τὰς ἐρήμους οἰκίζει, τὰς ἀγορὰς σωφρονίζει, εἰσαγομένους στοιχείωσις, προκοπῶντων αὐξήσις, τελειουμένων στήριγμα, Ἐκκλησίας φωνή».

Μεταξὺ τῶν εἰς τοὺς ψαλμοὺς ὀμιλιῶν διακρίνεται ἢ εἰς τὸ τέλος τοῦ 14 ψαλμοῦ ἀποτελοῦσα μᾶλλον λαμπρὸν καὶ πλήρη δυνάμεως λόγον ἢ ὀμιλίαν ἐπὶ τοῦ χωρίου τοῦ 5ου στίχου τοῦ ψαλμοῦ τούτου «τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ» κατὰ τοικίζοντων.

Ἀπὸ ἐπόψεως τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἰδιαιτέραν ἀξίαν ἔχουσιν οἱ πανηγυρικοὶ λόγοι τοῦ Μ. Βασιλείου εἰς διαφόρους ἀγίους μάρτυρας πρὸς διδασκτικούς καὶ οὗτοι σκοποὺς συντεθέντες, ἀλλ' ὑπέρτεροι καὶ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν δημηλιτικῶν αὐτοῦ ἔργων εἶνε οἱ ἠθικοὶ λόγοι, εἰς οὓς κυρίως εἰπεῖν, ἀναδεικνύεται μέγας ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ ὁ Βασιλείος. Κατὰ τὴν ῥητορικὴν αὐτῶν σύνθεσιν οἱ λόγοι οὗτοι ἀμιλλῶνται πρὸς τὰ κάλλιστα ὑποδείγματα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς ῥητορείας καὶ πρὸς τὰ λογοτεχνικά ἀριστουργήματα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, ὡς ἐσημείωσεν ἤδη ὁ κριτικώτατος Μ. Φώτιος «ἄριστος μὲν ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὁ μέγας Βασιλείος, λέξει τε γὰρ καθαρὰ καὶ εὐσήμῳ καὶ κυρίᾳ καὶ ὄλως πολιτικῇ καὶ πανηγυρικῇ δεινός, εἴ τις καὶ ἄλλος, χρῆσασθαι νοημάτων τε τάξει καὶ καθαρότητι πρῶτος, ἀλλ' οὐδενὸς δευτέρου ἄδεται, πιθανότητος δὲ καὶ γλυκύτητος καὶ γλαμπρότητος ἐραστής, καὶ ρέων τῷ λόγῳ καὶ ὡσπερ ἐξ αὐτοσχεδίου πηγάζων τὸ ρεῖθρον καὶ τῷ πιθανῷ δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἦκεν ἀποκεχρημένος, ὡς εἴ τις πολιτικοῦ λόγου τοὺς αὐτοῦ λόγους παράδειγμα ἑαυτῷ θελή, ἔπειτα τούτους ἐκμελετήσῃ, μηδὲ τῶν εἰς τοῦτο δηλονότι νόμων ἄπειρος ὑπάρχων, οὐδενὸς αὐτὸν ἑτέρου δεήσασθαι, οἶμαι, οὔτε Πλάτωνος, οὔτε Δημοσθένους, οἷς οἱ παλαιοὶ ἐνδιατρῆσθαι προτρέπονται, εἰς τὸ πολιτικόν τε καὶ πανηγυρικόν ῥήτορα γενέσθαι». Ἡ κρίσις αὕτη περὶ τῆς ῥητορικῆς δεινότητος τοῦ Μ. Βασιλείου ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν ὀμιλιῶν τοῦ Μ. Βασιλείου, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ κάτοπτρον τῆς ὑψηλῆς πνευματικῆς συγκροτήσεως

καὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτήρος τῆς ὄντως μεγάλης προσωπικότητος αὐτοῦ. Οἱ λόγοι «κατὰ μεθύντων», «κατὰ ὀργιζομένων», «ἐν λιμῷ καὶ ἀρχμῷ», «περὶ φθόνου», εἰς τὸ «πρόσεχε σεαυτῷ», περὶ «ταπεινοφροσύνης», «προτρεπτικὸς εἰς τὸ βάπτισμα», ὁ πρῶτος λόγος «περὶ νηστείας» καὶ ἄλλοι, ἀποτελοῦσιν ἀληθινὰ ἀριστουργήματα, ἀπὸ τε ρητορικῆς ἐπόψεως καὶ κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν. Ἐν αὐτοῖς ὁ Μ. Βασιλεὺς ἀνέπτυξεν ἀπαράμιλλον ἀληθῶς εὐγλωττίαν καὶ ὕψος θαυμάσιον. Τὰ ῥητορικὰ μέσα, ἅτινα μεταχειρίζεται· εἶναι ποικίλα καὶ πάντοτε σύμφωνα πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἐξεταζομένου θέματος, ἢ ἐκθεσίς του πάντοτε σαφής, ἐμψυχουμένη ὑπὸ θερμοτάτου αἰσθηματος. Αἱ σκέψεις του προσκρμύζονται ἀδιόστως καὶ φυσικῶς πρὸς τὴν ζωηροτάτην φαντασίαν του. Εἰκόνας ζωηρὰ καὶ ἐπιτυχεστάτα· παρομοιώσεις, ἀλλεπαλλήλως καὶ γοργῶς διαδέχονται ἢ μία τὴν ἄλλην. Ἐξαιρετικὰ δὲ γραμματικὰ τοῦ λόγου του εἶναι ἢ σοβαρῆς, ἢ αὐστηρῆς καὶ ἢ δύναιμι τῶν ἐπιχειρημάτων, δι' ὧν σαγηνεύει τὸν ἀκρατήν. Ἄλλα πάντοτε ἐν ταῖς ὁμιλίαις του διαφαίνεται ἢ ὑπέροχος προσωπικότης αὐτοῦ, ἢ ἀριστοκρατικὴ μεγαλοπρέπεια καὶ ὁ ἠθικὸς χαρακτήρ.

Τὸ βαθὺ θρησκευτικὸν αὐτοῦ αἶσθημα οἰονδήποτε θέμα κἂν διεπραγματεύετο ἔστρεφε τὸν λόγον περὶ τὸν κύκλον τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς ζωῆς. Ἐξήτασεν ἕως ὁ Βασιλεὺς καὶ δογματικὰ θέματα ἐν διαφόροις λόγοις καὶ συγγράμμασι μετὰ πολλῆς τῆς δυνάμεως. Ἐνεκα δὲ τῆς λαμπρᾶς αὐτοῦ δογματικῆς διδασκαλίας ἀπεκλήθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας «οὐρανὸς φῶς». Ἄλλ' ἤδη ὁ φίλος αὐτοῦ καὶ θαυμαστής καὶ δίκαιος ἐπαινέτης, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὠνόμασεν αὐτὸν «Μέγαν». Καὶ ὑπῆρξεν, ἀληθῶς, μέγας ὁ Βασιλεὺς ὡς Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς Ἱεράρχης, ὡς συγγραφεύς, μέγας ὡς ρήτωρ καὶ Διδάσκαλος.

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ. ΕΤΕΙ

(1 Ἰανουαρίου 1928)

Ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ παρελθόντος καὶ εἴσοδος ἡμῶν εἰς νέον ἔτος δίδει ἀφορμὴν νὰ ἀναλογισθῶμεν ὅτι ὁ ἐπίγειος χρόνος ταχέως παρέρχεται καὶ ὅτι διαρκῶς πλησιάζομεν εἰς τὴν αἰωνιότητα· ἢ δὲ ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Βασιλείου μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἐν τῇ ταχείᾳ ταύτῃ διαρροῇ καὶ μεταβολῇ τοῦ ἐπιγείου χρόνου, ἐν τῇ ματαιότητι τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου ὑπάρχει καὶ ἓνα πρᾶγμα στερεὸν καὶ ἀμετάβλητον, τὸ ὅποιον δὲν παρασύρεται ποτὲ ὑπὸ οὐδεμιᾶς κοσμικῆς δυνάμεως καὶ μεταβολῆς, τὸ ὅποιον καὶ ζῶντα μὲν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὸν ἄνθρωπον λαμπρύνει καὶ διεξάξει, ἀποθνήσκοντα δὲ συνοδεύει εἰς τὸν ἄλλον

κόσμον ὡς ἀχώριστος καὶ πολύτιμος σύντροφος, τὸ πρᾶγμα δὲ τοῦτο εἶναι ἢ ἀρετὴ, τῆς ὁποίας θαυμάσιος ἀντιπρόσωπος τυγχάνει ὁ Μέγας Βασιλεὺς.

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν συνήθως πολλοὶ κοσμικῶς σκεπτόμενοι ἐπιζητοῦμεν καὶ εὐχόμεθα πρὸς ἀλλήλους μόνον κοσμικὴν καὶ πρόσκαιρον εὐτυχίαν καὶ μόνον κοσμικὰ καὶ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, παρουσιάζει ἡ Ἐκκλησία τὸν μέγα τοῦτον ἅγιον, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν σοφῶν του συγγραφεῶν καὶ διὰ τοῦ ἁγίου παραδείγματός του βροντοφωνεῖ πρὸς πάντας καὶ λέγει: «Ἄνθρωποι, ἐὰν θέλετε πραγματικὴν εὐτυχίαν κατὰ τὸ νέον ἔτος, θὰ τὴν εὕρητε οὐχὶ εἰς ὄνειρα περὶ μέλλοντος, ὑλικῶς καὶ ἐξωτερικῶς λαμπροῦ, οὐχὶ εἰς ματαιὰς ὑλικὰς ἐλπίδας, αἱ ὁποῖαι πολλάκις ὡς καπνὸς διαλύονται καὶ ὑπὸ τῆς πικρᾶς τῶν πραγμάτων πείρας διαψεύδονται, οὐχὶ εἰς τὴν ἀναζήτησιν προστασίας ἐκ μέρους τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι συνήθως μᾶς ἀγαπῶσι μόνον ὅταν ἔχωσι συμφέρον παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν εἰς αὐτὸν ἀνάθεσιν πάσης φροντίδος διὰ τὸ μέλλον ἡμῶν καὶ εἰς τὴν ὄνειροπόλησιν οὐχὶ μέλλοντος κοσμικῶς λαμπροῦ, ἀλλ' εἰς τὴν προσπάθειαν ἡμῶν περὶ ψυχικῆς διορθώσεως καὶ τελειοποιήσεως».

Διότι ἐὰν κατὰ τὸ νέον ἔτος ἔχω ὅλα τὰ κοσμικὰ ἀγαθὰ τὰ εὐχαριστοῦντα τὸ σῶμα, στερωμαι δὲ τῶν ψυχικῶν ἀγαθῶν τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀγάπης, θὰ εἶμαι ὁ πτωχότερος καὶ ὁ δυστυχέστερος ὅλων τῶν ἀνθρώπων· ἐὰν δὲ πάλιν τοῦναντίον ἔχω τὰ ψυχικὰ ἀγαθὰ, ἐὰν ἔχω θεομὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἀγάπην καὶ ὑπομονήν, τότε καὶ ἂν ὅλα τὰ κοσμικὰ ἀγαθὰ ἐλλείπωσιν ἀπ' ἐμοῦ θὰ εἶμαι ὁ πλουσιώτερος καὶ εὐτυχέστερος ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ἴδου λοιπὸν ὁ τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ γίνωμεν ἀληθῶς εὐτυχεῖς καὶ δὲν θὰ παρασυρθῶμεν ὑπὸ τῆς διαρκοῦς ροῆς τοῦ ἐπιγείου χρόνου.

Μάρτυς ἀψευδῆς τῆς ἀληθείας ταύτης εἶμι ὁ ἅγιος Βασιλεὺς· οὗτος ἐπειδὴ ἐζήτησε καὶ εὔρε τὸν πραγματικὸν πλοῦτον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς, εὔρε τὴν πραγματικὴν χαρὰν—ἂν καὶ κατὰ κόσμον παρέμεινε πτωχός,—καὶ ἔγινεν ἀνώτερος τοῦ χρόνου, ὑπερνικήσας τὴν λησμοσύνην εἰς τὴν ὁποίαν παραδίδονται ὑπ' αὐτοῦ οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀνθρώπων.

Ἴδου λοιπὸν παράδειγμα μιμήσεως δι' ἡμᾶς καὶ σήμερον καὶ πάντοτε· ὁ ἅγιος Βασιλεὺς εἶχε τέλειον, ἀδαμάντινον χαρακτήρα. Προκειμένου νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀλήθειαν ἦτο ἀπτόητος, ἀψηφῶν ἐξορίας, βασάνους καὶ θάνατον· καὶ ἡμεῖς προκειμένου νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν θρησκείαν ἡμῶν, τὴν ἀλήθειαν,

τὸ καθῆκον, τὴν τιμὴν καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι οἱ εὐσεβεῖς καὶ οἱ ψυχικῶς ὑγιεῖς ἄνθρωποι θεωροῦσιν ὡς τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἅς εἴμεθα ἔτοιμοι μετὰ πολλῆς ὑπομονῆς νὰ ὑπομείνωμεν στερεῖσεις, πικρίας, διωγμούς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

Τοιοιτοτρόπως δὲν θὰ παρασυρθῇ τὸ ὄνομα ἡμῶν ὑπὸ τῆς δίνης τοῦ πανδαμάτορος χρόνου, ἐὰν δηλαδὴ τιμήσωμεν αὐτὸ καὶ συνδέσωμεν μὲ τὰς ἱερωτέρας πράξεις καὶ μὲ τὰς εὐγενεστέρας θυσίας καὶ ἐν γένει ἐὰν διατηρήσωμεν αὐτὸ λευκόν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν τὸ ὄνομα ὅπερ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἐν τῇ περιτομῇ αὐτοῦ σήμερον ἔλαβεν, ἐτίμησεν, ἐδόξασε καὶ ἄσπιλον διετήρησε, τὸ γλυκύτετον καὶ παμπόθητον ὄνομα «Ἰησοῦς» λέγω. Καὶ ἡμεῖς τὸ ὄνομα, τὸ ὅποιον φέρομεν, καθαρὸν καὶ τετιμημένον ἅς διατηρήσωμεν καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας ἀρχόμενον νέον ἔτος καὶ κατὰ πάντα τὰ ὑπόλοιπα ἔτη τῆς ἐπιγείου ζωῆς ἡμῶν καὶ κατὰ πάντα τὰ στάδια αὐτῆς, καὶ ἅς παραδώσωμεν τοῦτο ἀκηλίδωτον εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν, διότι τὸ καλὸν ὄνομα εἶναι ἡ καλύτερα κληρονομία, τὴν ὁποίαν θὰ ἀφήσωμεν ἀπερχόμενοι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, κληρονομία πολυτιμότερα πάντων τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς ταύτης.

† Ὁ Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας ΑΝΔΡΕΑΣ

ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

[6 Ἰανουαρίου]

Σήμερον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐορτάζει ἐορτὴν ἐπίσημον παῖ σπουδαίαν, λαμπρὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ. Τὰ πλήθη τῶν πιστῶν σημερον ἀπὸ βαθέος ὄρθρου προστρέχουσι μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας εἰς τοὺς ἱερούς ναοὺς, ἵνα ὡς ψυχικαὶ μέλισσαι τρυγήσωμεν ἐκ τῶν οὐρανίων ἀνθέων τοῦ Παραδείσου τῆς Ἐκκλησίας.

Ποία ἡ αἰτία τῆς ἀπειρογράφτου ταύτης χαρᾶς, τῆς μεγάλης ταύτης συναθροίσεως; Ἴδου ποία:

Ὁ Κύριος βαπτιζόμενος σήμερον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ μαρτυρεῖται ἐπισήμως ἐνώπιον τοῦ Προδρομοῦ καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ὡς μονογενῆς Υἱός, ἐν τῷ ὁποίῳ ἠὐδόκησεν ὁ Οὐράνιος Πατήρ, ὡς ἐκεῖνος δηλαδὴ τὸν ὅποιον ἐν τῇ ἀπίστῳ ἀγάπῃ του πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον νὰ ἐνανθρωπήσῃ καὶ ἀποπλύνῃ ἀπὸ πάσης ἁμαρτωλῆς κηλίδος τὸν ἄνθρωπον.

Σήμερον ἡ πίστις τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν θρίαμβεύει, διότι ἡ ἀλήθεια εἰς τὴν ὁποίαν πιστεύει καὶ διδάσκει ἀποδεικνύεται ὅτι προέρχεται οὐχὶ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξ ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ.

Σήμερον ὁ Κύριος ἡμῶν κάμνει τὴν ἐναρξιν τοῦ δημοσίου αὐτοῦ βίου, ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς βοηθείας τῶν πασχόντων καὶ δυστυχῶν, τὴν ὁποίαν ἐργασίαν θὰ ἀποτελειώσῃ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ διὰ τῆς θυσίας τοῦ αἵματός του, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ γράψῃ δι' ἀνεξαλείπτων γραμμάτων τὴν ἀπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον!

Διατί ἐβαπτίσθη σήμερον ὁ Κύριος; Ἐβαπτίσθη οὐχὶ διότι εἶχεν ἀνάγκην ἁγιασμοῦ, ἀλλ' ἵνα χαρίσῃ τὸν ἁγιασμόν εἰς ὅλην τὴν κτίσιν, ἡ ὁποία ἐστὲν ἄζεν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ὡστε ἐβαπτίσθη οὐχὶ ἵνα λάβῃ, ἀλλ' ἵνα δώσῃ ἁγιασμόν.

Προσκαλεῖ δὲ πάντα τὰ τέκνα τῆς ἡ Ἐκκλησία σήμερον ἵνα ἀπολαύσωσι τὸν ἁγιασμόν τοῦτον καὶ γίνωσιν ἅγιοι καὶ καθαρισθῶσι ψυχικῶς διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὡστε ἅς μὴ λάβωμεν κατὰ τύπους μόνον τὸν ἁγιασμόν, ἅς αἰσθανθῶμεν αὐτὸν καὶ ἐν τῇ ψυχῇ, καθαριζόμενοι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

Ἄς ἀποβάλωμεν ὅλοι ἐκ τῶν ψυχῶν ἡμῶν τὰ δυσώδη καὶ μεμολυσμένα ὕδατα τῆς ἀσεβείας, τῆς βλασφημίας, τῆς ψευδορκίας, τῆς μέθης, τῆς θρησκευτικῆς ψυχρότητος, τοῦ μίσους, τῆς καταλαλιᾶς, τῆς συκοφαντίας, τῆς κλοπῆς, τῆς ἀδικίας, τῆς παραμελήσεως τῶν ἱερῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, τῆς ἀσωτίας καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν παρομοίων πράξεων τὰ δυσώδη καὶ μεμολυσμένα ὕδατα, καὶ ἅς γεμίσωμεν τὰς ψυχὰς μας μὲ τὰ εὐώδη καὶ ἀμόλυντα ὕδατα τῆς εὐσεβείας, τῆς ἀγάπης, τῆς τιμῆς, τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον, τῆς ἐκκληρωσεως ὄλων τῶν ἱερῶν ἡμῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα ἡμῶν.

Τότε θὰ ἐπέλθῃ πλήρης καὶ τέλειος ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, ἐὰν δηλαδὴ ἀποφασίσωμεν μετὰ τοῦ διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας ἁγιαζομένου ὕδατος, νὰ πίνωμεν καὶ τὸ πνευματικὸν ἐκεῖνο ὕδωρ, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμίλησεν ὁ Κύριος πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ πίνων δὲν θὰ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα!

Καὶ πῶς θὰ δεικνύης, χριστιανέ, ὅτι ἐπιες ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου; Ἐὰν εἰρηνεύης, ἀφήνων τὰς φιλονεικίας, τὰς διαμάχας καὶ τὸν φθόνον· ἐὰν δὲν ψεύδουσαι, ἐὰν, ὡς ἐκεῖνοι, ἀγιάζης τὰς ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἐορτάς, ἐὰν δὲν μολύνῃς αὐτάς διὰ μέθης καὶ πονηρῶν διασκεδάσεων καὶ πράξεων, ἐὰν ἀγιάζης τὴν γλῶσσαν σου, ἵνα εἰς τὸ μέλλον ἀποφεύγῃς τὰς φοικτὰς ἐκείνας βλασφημίας, ἐνεκα τῶν ὁποίων ἐπέρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν κόσμον, ἐὰν ἀγιάζης τὰ ὄτά σου ὥστε νὰ εἶναι ἐπιμελῶς κλειστὰ δι' ὅλους τοὺς κακοὺς καὶ ἀσέμνους λόγους.

ἐὰν ἀγιάξης τὰς χεῖράς σου, ἵνα ἐπανορθώσωσι τὰς ἀδικίας, ἐπιστρέψωσι τὰ κλαπέντια, βοηθήσωσι τοὺς ἀδυνάτους καὶ φέρωσι τὸν ἄρτον εἰς τοὺς πεινῶντας· ἐὰν ἀγιάξης τὸν νοῦν σου, ὥστε νὰ μὴ εὐχαριστῆται εἰς πονηροὺς λογισμοὺς, οἱ ὅποιοι ἴσως προσωρ νῶς εὐχαριστοῦσι τὸν σωματικὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἐν τέλει ὀδηγοῦσιν εἰς τὴν καταστροφὴν ψυχῆς καὶ σώματος, ὅπως ἀκριβῶς τὰ δηλητήρια, τὰ ὅποια προσφέρονται ἀναμεμιγμένα μὲ γλυκερὰς κατὰ τὴν γεῦσιν οὐσίας· ἐὰν ἀγιάξης τὴν καρδίαν σου, ὥστε νὰ ἀποβάλλῃ ὅλα τὰ χυδαῖα καὶ μικροπρεπῆ αἰσθήματα καὶ γεμίση ἀπὸ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς τιμῆς, τῆς ἀγάπης, τῆς αὐταπαρνήσεως.

Ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, τὸν Χριστὸν ἐνεδύθημεν. Τὸ πανάγιον λοιπὸν τοῦτο ἔνδυμα τῆς μιμήσεως τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ ἅς μὴ τὸ μολύνωμεν, ἐὰν δὲ συμβῆ ποτε νὰ κηλιδώνωμεν αὐτό, ἅς σπεύδωμεν διὰ μετανοίας νὰ τὸ καθαρίζωμεν, διότι ὄντως τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας εἶναι δεῦτερον βάπτισμα.

Μόνον λοιπὸν ἐὰν τοιαῦτα σκεπτώμεθα, αἰσθανώμεθα καὶ ἐνεργῶμεν, θὰ δυνηθῶμεν νὰ αἰσθανθῶμεν τελείως τὴν χαρὰν τῆς σημερινῆς μεγάλης Ἑορτῆς καὶ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπηλάυσασμεν ἄφθονον σωματικὸν καὶ ψυχικὸν ἀγιασμόν σήμερον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἢ ὅποια εἶναι πάντοτε ἡ ἀνεξάντλητος πηγὴ τοῦ ἀγιασμοῦ διὰ τὰ ἐκλεκτὰ τῆς τέκνα.

† Ὁ Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἡ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

Τῇ 8 τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἐκδοθὲν ἀνεκοινώθη τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πρὸς τὸν Παν. Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Μελέτιον Διάταγμα τοῦ Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Φουάτ, δι' οὗ οὗτος ἀναγνωρίζει τὸν ἐκλεγέντα Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας. Τὸ Διάταγμα δημοσιεύεται ἐν τῷ «Πανταίνῳ» μετὰ σειρᾶς ἐγγράφων ἀνταλλαγέντων μεταξὺ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως. Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν συνίσταται εἰς τοῦτο ὅτι ὁ μὲν Πατριάρχης ἀνακοινεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἀφῆκε τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν καὶ εἶνε ἕτοιμος νὰ δεχθῆ τὴν Αἰγυπτιακὴν καὶ ὅτι θὰ ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ του Θρόνου εἰς τοῦλάχιστον Ἱεράρχης Σύρος μετὰ ἐπαρχίας τοῦ Θρόνου ἰσότητος τοῖς λοιποῖς. Ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς πληροφορεῖ τὸν Πατριάρχην ὅτι ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ ὡς νόμους

ἀφοῦ ἐγκρίνη τοὺς τε ὑποβεβλημένους ἤδη εἰς μελέτην αὐτῇ Κανονισμοὺς τῶν Πατριαρχικῶν Δικαστηρίων καὶ τοὺς ἀκολουθῶς ὑποβληθησομένους τῆς Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς. Ἐπὶ πλέον ὁ Πρωθυπουργὸς παρακαλεῖ τὸν Πατριάρχην καὶ ὁ Πατριάρχης δέχεται τὴν πρωθυπουργικὴν παράκλησιν, ὅπως ἐφ' ὅσον χρησιμοποῖ ἑνίστε ἄλλους Ἱεράρχας εἰς διακονίας ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ ἐν Καίρῳ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, χρησιμοποῖ ἑνίστε ἐπίσης καὶ τὸν ἐκ Σύρων Ἀρχιερέα.

Ὁ Παν. ἀνακοινῶν τὰ ἐγγράφα ταῦτα εἰς τὴν Ἱεράραν Σύνοδον ὑπέμνησε τὰ προηγηθέντα τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ἅς τὸ Πατριαρχεῖον εἶχεν ἀναλάβει, ἅμα δὲ καὶ τὰ τὴν ἐκλογὴν ἐπακολούθησαντα γεγονότα. Ὄντως δὲ ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις εἶχετο στερεῶς τοῦ γνωστοῦ Σημειώματος ὅπερ ὁ Πρωθυπουργὸς Ζαγλοῦλ πασᾶς εἶχεν ἀποστείλει εἰς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Θρόνου Μητροπολίτην Θεοφάνη. Κατὰ τὸ Σημείωμα ὡς ὅροι τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐκλεγχομένου Πατριάρχου ἐτίθεντο μεταξὺ ἄλλων καὶ οὗτοι: 1) Ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς θὰ συνετάσσετο φροντίδι τῆς Κυβερνήσεως Κανονισμὸς τῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἐκλογῶν ἐπὶ προσαΐα τῶν δικαιοματίων τῆς ἰθαγενεῦς Ἑλληνορθόδοξου Κοινότητος. 2) Ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἀνελάμβανεν ἀπὸ τότε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν Συριακὴν Ἑλληνορθόδοξον Κοινότητα διὰ διορισμοῦ ἑνὸς ἢ πλειόνων Σύρων ἐπισκόπων· καὶ 3) Ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ διακανονίσῃ τὴν ἐνάσκησιν τῆς Βασιλικῆς ἔξουσίας ἐπὶ ζητημάτων προσωπικοῦ δικαίου χάριν τῶν Ἑλληνορθόδοξων ἰθαγενῶν ὑπηκόων.

Ἡ δοθεῖσα εἰς τὸ Σημείωμα ὑπὸ τῆς Τοποτηρητείας ἐξ ἀποφάσεως Συνοδικῆς ἀπάντησις δὲν ἀπέκλειε τὸ δυνατόν τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς περὶ Σύρων Ἀρχιερέων ἀξιώσεως, παραπέμψασα τὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ἐν Συνόδῳ ἀρμοδιότητα. Ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ ζητήματος Πατριαρχικὴ ἐν Συνόδῳ ἀπόφασις τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἐνέγκρινεν ὅπως δοθῆ ἱκανοποίησις εἰς τὸ αἶσθημα τοῦ συνόλου τῶν Συρορθόδοξων, ἐπιθυμούντων νὰ ἴδωσιν ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τοῦ Θρόνου ὁμόγλωσσον αὐτῶν Ἀρχιερέα. Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἣν εὐθύς τότε συνεδριαζούσης τῆς Συνόδου διεβίβασεν ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀντικατέστησεν ἄλλην προηγουμένην περὶ χειροτονίας Ἐπισκόπου βοηθοῦ, ἣν οἱ Σύροι δὲν εὔρον ἱκανοποιοῦσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέβαλον διαμαρτυρίαν πρὸς τὴν Σύνοδον καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ περὶ βοηθοῦ Ἐπισκόπου πρότασις προῆλθεν ἐκ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἦτο ἐκδήλωσις τῆς ἐπιθυμίας αὐτοῦ νὰ γίνῃ ὠφέ-

λιμος εἰς τοὺς ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου Σύρους, ἀποτελοῦντας τὰ 80 ο)ο τοῦ συνόλου τοῦ ἐκ Σύρων ποιμῆνι τοῦ Θρόνου, ὁ μόνος δὲ κανονικὸς τρόπος νὰ γίνῃ τούτοις ποιμαντορικῶς ὠφέλιμος ὁ Πατριάρχης ἦτο νὰ ἔχη βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς γλώσσης καὶ ψυχολογίας αὐτῶν. Κατὰ τὸν περὶ βοηθῶν Ἐπισκόπων κανονισμὸν τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου κατεστρωμένον ἐν τῷ Κώδικι τοῦ Θρόνου ἐπαναλαμβανόμενον καὶ εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τοῦ Πατριάρχου Φωτίου, ἐκ δύο βοηθῶν Ἐπισκόπων, οὓς παραχωρεῖ τῷ Πατριάρχῃ ὁ εἰς θὰ ἐδρεύῃ ἐν Καΐρῳ ὡς ἐπίτροπος καὶ ὁ ἕτερος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὡς διευθύνων τὸ Πατριαρχικὸν γραφεῖον. Δὲν ἦτο πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁλότητος τῶν ἐκ Συρίας ἀραβοφώνων ὀρθοδόξων ἢ ἀπόκρουσις τοῦ βοηθοῦ Ἐπισκόπου Μητροπολίτου, δεδομένου ὄντος ὅτι ἐκ τῆς κανονικῆς τάξεως πᾶς Μητροπολίτης ἐν ἐνεργείᾳ συνδέεται μετὰ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὴν κυρίως ἀνήκει ψυχῇ τε καὶ σώματι, μόνον δὲ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν συνοδικῶν καθηκόντων ἢ τίτλῳ προσωρινότητος διὰ λόγον διακονίας δύναται νὰ εὐρίσκηται ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ Πατριάρχου.

Ἀφοῦ ὅμως ἡ χειροτονία Ἀρχιερέως ἐκ Σύρων ἔμελλε νὰ δοθῇ ὡς ἱκανοποίησις τῆς Συρορθοδόξου μειονότητος, δὲν ἐθεώρησεν ὁ Πατριάρχης ὀρθὸν νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀποψίν του πέραν τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἐπιχειρημάτων. Ἐφάνη ὅμως ἀνένδοτος εἰς τὰς μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συνομιλίας εἰς δύο σημεία οὐσιώδους σημασίας: α) Ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ προσώπου εἶνε δικαίωμα τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου ἀπεριόριστον· καὶ β) Ὅτι ὁ χειροτονηθὸς θὰ ἔχῃ οὐχὶ μίαν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Μητροπόλεων εἰδικῶς, ἀλλὰ μίαν τῆς τοῦ Θρόνου δικαιοδοσίας, ἐκτεινομένης ἐφ' ὅλης τῆς Ἀφρικῆς, διότι ἄλλη τυχὸν ἐκδοχὴ θὰ ἔχῃ τὴν ἐννοίαν θέσεως προνομίου ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ ὑπὲρ τοῦ ἐκ Σύρων Ἱεράρχου.

Αἱ ἐπὶ τῶν ἄλλων σημείων τοῦ Σημειώματος Ζαγλοῦλ συνομιλίας τοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔσχον τοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι ἐγένετο δεκτὸν ὅτι καὶ τῆς χειροτονίας τοῦ Σύρου Ἱεράρχου καὶ τοῦ καταρισμοῦ τῶν Κανονισμῶν ἔδει νὰ προηγηθῇ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἢ ἐκδοσις, διότι ὁ καταρισμὸς τῶν Κανονισμῶν τῶν τε Πατριαρχικῶν Δικαστηρίων καὶ Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς εἶνε δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἐμφανῶν τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς, μόνον δὲ ἡ δημοσίευσίς τῶν Κανονισμῶν ὡς νόμων τοῦ Κράτους εἶνε δικαίωμα τῆς Πολιτείας, τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο ἀναγνωρίζει ἡ

Ἐκκλησία καὶ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ ἀπονέμει ἐκτίμησιν.

Οὕτως ἔχει τὸ ζήτημα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Πατριάρχου, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἤδη ἐξελέγη καὶ χειροτονήθη Μητροπολίτης Ἀξώμης ὁ ἐκ Ναζαρέτ Νικόλαος, κληρικὸς μεγάλης ἀξίας. Ἀπέναντι δὲ τοῦ προβληθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθέντος ἤδη ὄρου τῆς ἀναγνωρίσεως α) ἐξησφαλίσθη ὁ τύπος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας διότι ἐν τῷ Β. Διατάγματι λέγεται ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν «τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τῶν Ἑλληνορθοδόξων»· β) ἀνεγνωρίσθη τὸ ἀμφισβητηθὲν δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ νὰ συντάξῃ τοὺς ἰδίους αὐτῆς κανονισμοὺς· γ) ἀνεγνωρίσθη ὡσαύτως τὸ ἀπεριόριστον δικαίωμα τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου εἰς τε τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν τοποθέτησιν τοῦ νέου Μητροπολίτου, καὶ δ) τὴν ἐλευθέραν συγκρότησιν τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου εἰς ἀριθμὸν ἐδρῶν καὶ γλώσσαν. Ἀκριβῶς δὲ ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς Συνόδου κατήργησεν μὲν τὴν Μητρόπολιν Μέμφιδος, ἐπειδὴ ἡ ἔδρα αὐτῆς Ἡλιούπολις ἀποτελεῖ σχεδὸν προάστειον τοῦ Καΐρου, ἴδρυσαν δὲ δύο νέας Μητροπόλεις ἦτοι τὴν Μητρόπολιν Ἐρμουπόλεως μετ' ἔδραν τὴν Τάνταν, εἰς ἣν μετετέθη ὁ τέως Μητροπολίτης Νουβίας Νικόλαος, καὶ τὴν Μητρόπολιν Ἰωαννουπόλεως (Johanesbourg) μετ' ἔδραν τὴν ὁμώνυμον πόλιν, δι' ἣν ἐξελέγη ἤδη καὶ πρόκειται νὰ χειροτονηθῇ μετὰ τὰς ἑορτὰς ὁ ἀρχιμ. Ἰσίδωρος, κληρικὸς κατὰ πάντα ἄξιος τῆς θέσεως, ἣν μετὰ μακρὰν καὶ εὐδόκιμον διακονίαν καταλαμβάνει ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑἰΡΕΣΕΩΝ

Α'

«Ὁ ἀστὴρ ἐξ ἀνατολῶν»

Ὑπάρχουσι πολλὰ ἐνδεικτικὰ σημεία ὅτι ἐν προσεχέσταις μέλλοντι ἡ Θεσοφικὴ Ἐταιρεία, ἡ ἀκριβέστερον ἡ ὁμάς, ἥ τις ἐμφανίζεται ὑπὸ τὸ ἐλκυστικὸν ὄνομα «Ὁ ἀστὴρ ἐξ ἀνατολῶν», θὰ εὕρῃ μεγίστην διάδοσιν ἐν Εὐρώπῃ. Ἀρχηγός, ὡς γνωστὸν, τῆς κινήσεως ταύτης εἶναι ὁ Ἰνδὸς Κρισναμουρτι, «ὁ νέος Μεσίας», ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ἡ γηραιὰ θεόσοφος Annie Besant διείδεν ἤδη ἀπὸ ἐτῶν τὸν σαρκωθέντα υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν φορέα τοῦ θείου πνεύματος! Ἡ Annie Besant ἔδωκεν ἐσχάτως καὶ σειρὰν διαλέξεων ἐν Γερμανίᾳ, καθ' ἃς ἐτόνισεν ὅτι ἐγγὺς εἶναι ὁ μέγας διδάσκαλος τοῦ κόσμου καὶ ὁμί-

λησε περί τῆς γενέσεως νέας τινὸς φυλῆς ἐν Καλιφορνίᾳ.

Ἡ καταπληκτικὴ διάδοσις τῶν θεοσοφικῶν τούτων ἰδεῶν, ἢ μᾶλλον παρακρούσεων, ὀφείλεται κυρίως εἰς δύο αἷτια: Πρῶτον εἰς τὴν μετὰ τὸν πόλεμον παρατηρουμένην κατάπτωσιν τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν καὶ ἰδεωδῶν καὶ δεύτερον εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ κίνησις αὕτη, ἐπαγγελλομένη ὅτι θὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην ἐν τῷ κόσμῳ, εὐρίσκει πολλοὺς ὀπαδοὺς, ἀνήκοντας τέως εἰς διαφόρους θρησκευτικὰς ὁμολογίας ἢ πολιτικὰς ὀργανώσεις. Ἐν τούτοις ὁ Θεοσοφισμὸς ἐργάζεται καὶ συστηματικῶς διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν του, ἰδίως εἰς τὰς τάξεις τῶν νέων, τοὺς ὁποίους ἐνθουσιάζει τὸ κήρυγμα περὶ παγκοσμίου εἰρήνης.

Ἡ ἐν Εὐρώπῃ ὀργανωσις ἔχει στήσῃ τὸ στρατηγεῖόν της ἐν Ὀλλανδίᾳ. Κατὰ τὸ θέρος τοῦ ἀρξαμένου ἔτους πρόκειται νὰ συγκληθῇ καὶ συνέδριον εἰς τὸ Ommen τῆς Ὀλλανδίας. Εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἐπεχειρήθη πρό τινος χρόνου ἡ κατασκευὴ νέας τινὸς λατρείας τῶν Θεοσοφιστῶν, τὰ εἰκονογραφημένα δὲ γερμανικὰ περιοδικὰ μᾶς παρουσιάζουν ἐνδιαφερούσας καὶ περιέργους εἰκόνας ἐκλεγέντων ἐπισκόπων τῆς νέας ταύτης θρησκείας, ὡς καὶ εἰκόνας τοῦ ἀρχηγοῦ Κρισναμουρτι μετὰ τῆς Annie Besant.

Β'

Χιλιασταὶ—Παρουσιασταὶ
(Συμπληρωτικὰ τινα σημειώματα)

Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, τὴν περιλαμβάνουσαν ἐκείνους ἐκ τῶν Παρουσιαστῶν, οἱ ὁποῖοι ἑορτάζουν τὴν Κυριακὴν, ἀνήκουν αἱ ἐξῆς τέσσαρες μικραὶ ὁμάδες: Evangelical-Adventists, Advent Christians, Life and Advent Union καὶ Churches of God in Christ. Ἡ δευτέρα κατηγορία, περιλαμβάνει τοὺς Σαββατιστὰς-Παρουσιαστὰς ἢ ὁμάς αὕτη (Seventh day Adventists) εἶνε ἢ μᾶλλον διαδιδομένη Κατὰ νεωτέρας στατιστικῆς, περὶ τῆς ἀκριβείας ὅμως τῶν ὁποίων δὲν ἐγγυώμεθα, ἠορθμεὶ κατὰ τὸ 1906: 91.000 ὀπαδοὺς· κατὰ τὸ 1916 142.000 καὶ κατὰ τὸ 1925: 230000. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐσχάτως ἔχουσιν ἀναπτύξει μεγίστην δραστηριότητα· πλὴν τῶν τυπογραφείων, τῶν ἐκδοτικῶν καταστημάτων, σανατορίων κλπ. ἔχουσι καὶ ἀρκετὰς σχολὰς ἱεροκηρῦκων (ἐν Γερμανίᾳ ὑπάρχουσι τρεῖς τοιαῦται σχολαί).

[Μικρὰ βιβλιογραφία.

Karl Handtmann Die Adventisten um siebenten Tag. 1913.

J. N. Langborough—Entstehung und Fortschritt der S. T. A. ἐκδ. γ' 1897.

Fr. Loofs—ἄρθρον ἐν τῇ Realencyklopaedie, Tom. I. σελ. 191 κ. ἔ.

W. Köhler—ἄρθρον ἐν τῇ Religion in Geschichte u. Gegenwart ἐκδ. α', τόμ. α' σελ. 162 κ. ἔ.

H. Haack—ἄρθρον ἐν τῷ αὐτῷ λεξικῷ, ἐκδ. β', τόμ. α' σελ. 91.

Προβ. καὶ τὰ γενικὰ συγγράμματα τῶν Soheulen, Biemer κλπ. (Sekten der Gegenwart)].

Μόναχον

ΑΗΜ. Ν. ΜΩΡΑ Ι·ΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑορταὶ	Ἦχοι
1	Περιομῆς	Περιομῆς	Ζ' δ'	
8	Κυρ. ΜετὰΦῶτα	Μετὰ τὰ Φῶτα	Η' πλ. α'	
15	Κυρ. IB' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΚΘ'	Θ' πλ. β'	
22	Κυρ. IE' Λουκᾶ	Κυριακὴ AB'	Ι' βαρὺ	
29	Κυρ. IZ' Ματθ. (Χαναναίας)	Κυριακὴ IZ'	ΙΑ' πλ. δ'	

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος ἀρχεταί τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς 11ης τῆς μηνός.

—Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς καὶ τῷ νέῳ ἔτει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξεν ἐπισκέψεις πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντας Σεβ. Ἀρχιερεῖς, πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτὰς τῶν ξένων Δυνάμεων. Κατὰ τὴν 1ην τοῦ ἔτους μετὰ τὴν δοξολογίαν ὑπέβαλεν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων.

—Κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης τοῦ ἔτους μετέσχον τῆς κοπῆς τῆς βασιλόπητας, κατὰ τὸ κρατοῦν ἔθιμον, ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κυθήρων, Γόρτυνος, Τραπεζοῦντος, οἱ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως, Βρεσθίνης καὶ Πατάρων καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῷ Νέῳ ἔτει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξε συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ γράμματα πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ τῶν Μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν.

—Αἱ ἁγία ἑορτὰ διεξήχθησαν ἐν μεγάλῃ τάξει καὶ ἐν μεγάλῃ συρροῇ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, μέγας δὲ ὑπῆρξεν ὡσαύτως ὁ ἀριθμὸς τῶν προσελθόντων εἰς τὰ ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς θείας Εὐχαριστίας.

—Τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ἐπεσκέφθησαν ἐν σώματι τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον οἱ φοιτηταί τῆς Θεολογίας καὶ ὑπέβαλον εἰς αὐτὸν τὰ σέβη των, ὡμίλησε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καταλλήλως, συστήσας ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

—Τὴ τετάρτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀσύλων Ἁγίου Ἀνδρέου ἐν Ἀθήναις καὶ Ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Πειραιεῖ, ὡσαύτως τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἁγ. Γεωργίου

ἐν Πειραιεῖ. Ἐπεσκέφθη δὲ τὸ Γηροκομεῖον Πειραιῶς καὶ ἄλλα ἰδρύματα φιλανθρωπικὰ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν, πρῶτον δὲ τὸν Οἶκον Τυφλῶν, εἰς ὃν μετέβη αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων καὶ παρέμεινεν ἐπὶ ὄραν πρὸς παραμυθίαν τῶν τυφλῶν παίδων.

—Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην 4 τοῦ μηνὸς ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ πρῶν μητροπολίτης Λευκάδος Δανιὴλ Σουλίδης. Γεννηθεὶς ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1864 ὁ ἀείμνηστος Δανιὴλ μετὰ τὰς ἐν τῇ πατρίδι του σπουδὰς ἐφοίτησε ἐπὶ τριετίαν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ ἐπὶ ἄλλῃν τριετίαν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ριζάρειον Ἐκκλῆσιν. Σχολὴν, ἐξ ἧς καὶ ἀπεφοίτησε. Διορισθεὶς δὲ μετὰ τοῦτο Καθηγητὴς ἐν τῇ ἐν Καίρῳ Ἀμπετεῖῳ Σχολῇ ἐπὶ ἑπταετίαν ἐδίδαξεν ἐν αὐτῇ, διατελῶν ἅμα καὶ Γραμματεὺς τοῦ ἐκεῖ Συναϊκτοῦ Μετοχίου. Τῷ 1901 διορίσθη ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς Σινᾶ ἐν Κόλῃ, ἐν ἧτι δὲ 1907 ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Λευκάδος καὶ Ἰθάκης. Ἀλλὰ σοβαρῶς παθὼν τὴν υἰγιάν ὑπέβαλε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, ἐξηκολούθησε δὲ δεινῶς πάσχων μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς του. Μερίμνη τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ νεκρὸς μετηνέχθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναόν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς, ἐψάλη δὲ χοροστατοῦντος αὐτοῦ ἢ νεκρῶσιμος ἀκολουθία τὴν ἑπαύριον, συμμετασχόντων αὐτῆς τῶν παρεπιδημούντων ἐν Ἀθήναις Ἀρχιερέων καὶ ἱκανῶν ἱερέων. Τὴν κηδεῖαν παρηκολούθησε μέγα πλῆθος πιστῶν, ἰδίως Λευκαδίων.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφαναρῶν κ. Ἰεζεκιὴλ προσέφερε δὲ 500 εἰς τὸ πλίκιον τῶν ἀπόρων μαθητῶν τῆς Λαϊκῆς σχολῆς.

—Ἀνεκοινώθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου π. ἔτ. ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἱεραρχῶν ὄτι α'. Ἐκάρη μοναχὸς τῆς Ἱερ. Μονῆς Κοζιτῆς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ὁ Εὐάγγελος Καραϊσκάκης μετονομασθεὶς Εὐσέβιος. Ἐκάρη μοναχὴ τῆς γυναικείας Ἱερ. Μονῆς τῶν Ἁγίων Θεοδώρων τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας ἢ δόκιμος Μαρίνα Παπαδάτου μετονομασθεῖσα Εὐγενία. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερ. Μονῆς Φανερωμένης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κορινθίας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος ὁ Ἱεροδιάκονος Ἀμβρόσιος Ἀνδρίτσος. Ἐκάρη Μοναχὴ τῆς γυναικείας Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Εὐφημίας τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας ἢ δόκιμος Ἄννα Γεωργοπούλου μετονομασθεῖσα Τιμοθέα. Ἐκάρη μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μο-

νῆς Ἁγίας Τριάδος (Μετρώρων) τῆς Ἱερ. Μητροπ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν ὁ δόκιμος Ἀθανάσιος Μπακάλης, μετονομασθεὶς Ἀμβρόσιος. Ἐνεγράφη ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ρεντίνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος ὁ ἐξ Ἁγίου Ὅρους ὀρμώμενος Χερουβεῖμ Μουστάκης. Ἐκάρη μοναχὸς ὁ δόκιμος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μολεσίνης, τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, Δημήτριος Βέρβος, μετονομασθεὶς Ἰάκωβος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερ. Μονῆς Φλαμουρίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Μολεσίνης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ὁ μοναχὸς Καλλιόπιος Γούναρης. Ἐκάρη μοναχὸς ὁ δόκιμος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁρθοκωσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μοντινείας, ὁ Ἄνδρέας Χαραλαμπόπουλος, μετονομασθεὶς Ἀντώνιος. Ἐκάρη Μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κατερινουῦς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας ὁ Δημήτριος Βασιλόπουλος, μετονομασθεὶς Δανιὴλ. Ἐνεγράφη ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἱερ. Μονῆς Μυριτιδιωτίσσης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας ὁ ἐξ Ἁγίου Ὅρους ὀρμώμενος Ἱερομ. Γρηγόριος Ἀλαμᾶνος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Ἀσωμάτων (Πετράκη) τῆς ὡς εἴρηται Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ μοναχὸς Ἀθανάσιος Οἰκονομόπουλος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀντινίτοης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Ἀγάθωνος, τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως ὁ μοναχὸς Ἱερεμίας Παπαδόπουλος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Παντελεήμονος, τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Καρυστίας εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Ἁγίων Ἀναργύρων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν ὁ Ἱερομ. Μεθόδιος Κωστής. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐπάνω Χρέπας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Πεντέλης τῆς Ἱερ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ Ἀρχιμ. Μελέτιος Παπανδρέου. Ἐκάρη μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁρθοκωστᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας ὁ δόκιμος Κωνσταντῖνος Τρυκασκούφης, μετονομασθεὶς Κωνσταντῖνος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παλαιοπαναγιᾶς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλ. Μαντινείας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Ἐπάνω Χρέπας Λάζαρος Θαλασσινός. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερ. Μονῆς Κατερινουῦς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Ρομβοῦς, τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, ὁ Ἱερομόν. Θεόκλητος Δημόπουλος. Ἐκάρη Μοναχὸς ὁ δόκιμος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαρνακώβης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος Ἀθανάσιος Μιχαλόπουλος, μετονομασθεὶς Ἀγάπιος. Μετεγράφη ἐκ

τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυροκόβου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πύρας τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, ὁ Ἱερομ. Δωρόθεος Παπαευθυμίου. Ἐνεγράφη ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Στεφάνου (Μετεώρων) ὁ ἕξ Ἱερουσαλήμ δρομώμενος Ἱεροδιάκονος Νεόφυτος Ξανθός.

β.) Ὅτι προεχειρίσθησαν εἰς Ἱερομονάχους: ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερ. Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν Λαυρέντιος Μπουλουγούρας. Ὁ Ἱεροδ. Κύριλλος Ψυχογιός, ἀδελφὸς τῆς Ἱερ. Μονῆς Κορώνης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος. Ὁ Ἱεροδ. Νικηφόρος Σουλκιώτης ἀδελφὸς τῆς Ἱερ. Μονῆς Μυροκόβου, τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν. Ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Τιμίου Ποσδρόμου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας Βασίλειος Μπουλοῦκος. Ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κηπουρέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, Γεννάδιος Ἀντωνέλος. Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαυὶδ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος Ἀντώνιος Βλαχοπαναγιώτας. Ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγνοῦντος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος Ἀμβρόσιος Ἀνδρίτσος. Ὁ Ἱεροδ. Γρηγόριος Πετρόπουλος ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων (Πετράκη) τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ Ἱεροδιάκονος Ἀθανάσιος Μεϊντονᾶς, ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων. Εἰς Ἱεροδιάκονον δὲ ὁ μοναχὸς Χερουβεῖμ Μουστάκης ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ρεντίνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ ὁ μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μελεσίνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος Ἰάκωβος Βίρβος.

γ.) Ὅτι ἐχειροτονήθησαν εἰς ἐφημέριους: ὁ Κωνσταντῖνος Κουσουρῆς διὰ τὸ χωρίον Στρανώμη τῆς Ἱερ. Μητροπ. Ναυπακτίας. Ὁ Ἀπόστολος Δημητρίου Ντόλος διὰ τὸ χωρίον Κρέντη, ὁ Γεώργιος Ἀλβανὸς διὰ τὸ χωρίον Χρῦσοβον, ὁ Δημήτριος Ἀσημακόπουλος διὰ τὸ χωρίον Λιμνήτσα, ὁ Κωνσταντῖνος Σπανὸς διὰ τὸ χωρίον Σπινάσα, ὁ Γεώργιος Παπαδητρίου διὰ τὸ χωρίον Ἀραχωβίτσα, ὁ Σπυρίδων Μανωλίδης διὰ τὸ χωρίον Γρανίτσα, ὁ Λάμπρος Θεοδώρου διὰ τὸ χωρίον Μαριαθέα, ἅπαντες τῆς ὡς εἴρηται Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας. Ὁ Γεώργιος Α. Γούλος διὰ τὸ χωρίον Λεβέτσιον τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἄρτης. Ὁ Δημήτριος Καλογήρου διὰ τὸ χωρίον Τούρναβον τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Ζυγῶν. Ὁ Σπυρίδων Μαντέλης διὰ τὸ χωρίον Κοντογεννάδα τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κεφαλ-

ληνίας. Ὁ Βασίλειος Βαμβούνης διὰ τὸ χωρίον Κάστρον, ὁ Φραγκίσκος Πλυτὸς διὰ τὸ χωρίον Ἀρνάδου, ὁ Νικόλαος Φιλιππαῖος διὰ Καρρεσία, ὁ Γεώργιος Τζιώτης διὰ τὸ χωρίον Ἀλαδινού, ὁ Ἀναστάσιος Χολᾶς διὰ τὸ χωρίον Ρεύματα, ὁ Ἀντώνιος Βορθολομαῖος διὰ τὸ χωρίον Κοχύλου, ὁ Λεωνίδας Ψαριανὸς διὰ τὸ χωρίον Πιτροφοῦ, ὁ Μιχαὴλ Ἐξαδάκτυλος διὰ τὸ χωρίον Μπολαίων, ὁ Μιχαὴλ Χολᾶς διὰ τὸ χωρίον Κουρτασαίων, ὁ Ἰάκωβος Μαυρομάτης διὰ τὰ χωρία Μαυρὰ—Μαμάδου, ὁ Φώτιος Σαβούρης διὰ τὰ χωρία Βορκαριᾶ—Κόκκας, ὁ Ἰωάννης Μαλτομπέζης διὰ τὸ χωρίον Βουρκοτή, ὁ Λεωνίδας Στρατῆς διὰ τὴν ἐνορίαν Πέρα—χωρίων, ὁ Μιχαὴλ Μαργέτης διὰ τὸ χωρίον Σικίνου, ὁ Ἰωάννης Χατζήρη; διὰ τὰ χωρία Ἀπεργάδες—Κάμπος—Ταρομπάδες καὶ ὁ Πέτρος Βιδόλης διὰ τὴν ἐνορίαν Ὑστερνιῶν, ἅπαντες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου—Τήνου—Ἄνδρου. Ὁ Φώτιος Παπαδόπουλος διὰ τὸ χωρίον Δούριον τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τριφυλίας. Ὁ Παναγιώτης Θεοδουλίδης διὰ τὸ χωρίον Κεστάνια, ὁ Βασίλειος Καμβύσης διὰ τὸ χωρίον Βουνάγια, ὁ Δημήτριος Πανταζῆς διὰ τὸ χωρίον Ἀλατζίκιον, ὁ Παναγιώτης Μπούσης διὰ τὸ χωρίον Πανάρειος, ὁ Θεόδωρος Κοτσᾶς διὰ τὸ χωρίον Πήδηδημα, ὁ Παναγιώτης Σπάλας διὰ τὸ χωρίον Ρεμούσταφα, ὁ Δημήτριος Ξιδόπουλος διὰ τὸ χωρίον Γλιάτα, ὁ Δημοσθένης Σκαλτσῆς διὰ τὸ χωρίον Ρωμύριον, καὶ ὁ Γεώργιος Δούβας διὰ τὸ χωρίον Λαδὰ ἅπαντες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας. Ὁ Γεώργιος Σακελλαρόπουλος διὰ τὸ χωρίον Φράγκου, καὶ ὁ Πέτρος Νικᾶκης διὰ τὸ χωρίον Χάρμαινα, ἄμφότεροι ἀνήκοντες τῇ Ἱερᾷ μητροπόλει Θεσσαλιώτιδος. Ἐπι δὲ ὅτι ἐχειροτονήθησαν εἰς Διακόνους ὁ ὁ Γρηγόριος Πετρουλᾶς ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς Διάκονος τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παπαχρήστου ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς Διάκονος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἄρτης. Πρὸς δὲ ὅτι ἐξελέγη ἐφημέριος τῆς ἐνορίας Κράλη τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Πατρῶν ὁ Ἱερεὺς Βασίλειος Κωστόπουλος τέως ἐφημέριος Ἐλεκίστρας τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως.

δ.) Ὅτι ἀπεβίωσαν οἱ Ἱερεῖς: Ἰωάννης Σαγώνας Ἐφημέριος τοῦ χωρίου Πετροχώριον τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Ἀχαρνᾶς, ὁ Μιχαὴλ Γαβαλλᾶς τοῦ χωρίου Ἀρκεῶνης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θήρας, ὁ Κων)νος Παπαγεωργίου ἐφημερ. τοῦ χωρίου Φάρι τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κορινθίας. Ὁ Γεώργιος Μαροῦτος ἐφημ. τοῦ χωρίου Χαράκη τῆς Ἱερ. Μητροπ. Κεφαλληνίας. Ὁ Κων)νος Ἀνδριανόπουλος ἐφημ.

τοῦ χωρίου Ἁγ. Βασιλείου τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Μεσσηνίας. Ὁ Κων)νος Κατσικίας ἔφημ. τοῦ ἐν Καλάμαις Ἱερ. Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως τῆς Ἱερ. Μητροπ. Λιεσπανίας. Ὁ Δημήτριος Παπανικολάου ἔφημ. τοῦ χωρίου Σέρβου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως. Ὁ Δημήτριος Λειβαδίτης ἔφημ. Χωλιδορία Κορινθίας. Ὁ Νικόλαος Λιάπης ἔφημ. τοῦ χωρίου Μάξι τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Κορινθίας. Ὁ Βασίλειος Ρουμειώτης ἔφημ. τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ὁ Εὐάγγελος Μανρίκας ἔφημ. τοῦ χωρίου Φανταία τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας. Ὁ Κων)νος Σορμπᾶς ἔφημ. τοῦ ἐν Φαναρίῳ Νεκροταφείου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος. Ὁ Σταμάτιος Δόβολος ἔφημερ. τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἱερ. Ναοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος (Ἰλισσοῦ), ὁ Σταμάτιος Κορίντζης ἔφημερ. Αἰγίνης, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ Γεώργιος Γεωργακόπουλος ἔφημ. Μήλα, ὁ Θεόδωρος Δημητρακόπουλος ἔφημ. Μάλα, ὁ Γεώργιος Βέλμαχος ἔφημ. τοῦ ἐν Καλάμαις Ἱερ. Ναοῦ τῆς Ὑπαπαντῆς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως, Μεσσηνίας. Ὁ Παρασκευᾶς Παρασκευόπουλος ἔφημ. ἐν Ψάρι τῆς Ἱερ. Μητροπ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως. Ὁ Ἰωάννης Παῖπέτης ἔφημ. Κοινοπιάστων, ὁ Νικόλαος Γρανᾶς ἔφημ. Χλωμοῦ τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Κερκύρας. Ὁ Ἀλέξιος Φούζας ἔφημ. Στιμάγκας, ὁ Ἰωάννης Ντόμαλης ἔφημ. Λαγκαδεϊκῶν τῆς Ἱερ. Μητροπ. Κορινθίας. Ὁ Λεωνίδας Δασκαλάκης ἔφημ. Σκοροῦς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας. Ὁ Δη ἥτριος Μανταζῆς ἔφημ. Στροβετσίου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τριφυλίας. Ὁ Ἀθανάσιος Παπαχρήστου ἔφημ. Γουρλουμάδων τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Πατρῶν. Ὁ Ἀρσένιος Ζησόπουλος ἔφημ. Μπηκενίδων, ὁ Ἀστέριος Φασιανὸς ἔφημ. Κανουλίνα τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος. Ὁ Ἀναστάσιος Μαργάρης ἔφημ. Πραμάντων, ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου ἔφημ. Βρεστενίτης, ὁ Δημήτριος Ἀναστασίου ἔφημ. Σκλούπου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἄρτης. Ὁ Νικήτας Νικᾶς ἔφημ. Ἀμπελοσάλει τῆς Ἱερ. Μητροπ. Θηβῶν. Ὁ Ἀντώνιος Ζαφείρης Αἰγάνης τῆς Ἱερ. Μητροπ. Λαρίσης. Ὁ Γεώργιος Τογκαρούλας ἔφημ. Βουτιάνων τῆς Ἱερ. Μητροπ. Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος. Ὁ Δημ. Παπαχρήστου ἔφημ. Δορβιτσᾶς τῆς Ἱερ. Μητροπ. Ναυπακτίας. Ὁ Εὐθύμιος Γῶγος ἔφημ. Βιτσέστης, ὁ Γεώργιος Κατσακκόρης ἔφημ. Κοθωνίου, Ὁ Εὐάγγελος Σαργιώτης ἔφημ. Στεφονοσαίων, τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν. Ὁ Ἱεροδ. Κωνσταντῖνος Κουλούρης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κεφαλληνίας.

Πρὸς δὲ ὁ μοναχὸς Ἐραστός Ἀναγνώστου τῆς Ἱερ. Μονῆς Γέροντας τῆς Ἱερ. Μητροπ. Χαλκίδος. Ὁ Μοναχὸς Ἥλιος Ἀναγνωστόπουλος τῆς Ἱερ. Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἥλιου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Φωκίδος. Ὁ Κωνσταντῖνος Γούσιος Ἠγούμενος τῆς Ἱερ. Μονῆς Θεοτοκίου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἄρτης. Ὁ Μοναχὸς Σωφρόνιος Κατσηδήμας τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Πατρῶν, ἡ μοναχὴ Ἀναστασία Μαυρωνᾶ τῆς Ἱερ. Μονῆς Κασοπέτρος τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας. Ὁ μοναχὸς Ἀκάκιος Δοσίλλας τῆς Ἱερ. Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως. Καὶ Ὁ Ἱερομ. Ἀβέρκιος Κουμάντος τῆς Ἱερ. Μονῆς Φανερωμένης τῆς Ἱερ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων ὁ Σ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Ἀθηναγόρας ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ, ὠμίλησε δὲ καταλλήλως ἐν πληθούσῃ ἐκκλησίᾳ πρὸς τὸν λαὸν ὁ ἔφημέριος τοῦ Ναοῦ ἀρχιμ. Παρθένιος Πολάκης.—Τὴν ἐπομένην ὁ Σεβ. Κερκύρας ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του τὴν ἑορτὴν τοῦ δένδρου ἐν αἰθούσῃ τῶν πρῶν ἀνακτόρων, διοργανωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀρχιμ. κ. Πολάκη καὶ εὐγενῶν κυριῶν τῆς πόλεως, χάριν τῶν νέων καὶ τῶν νεανίδων τῶν παρακολουθούτων τὸ κατηχητικὸν κήρυγμα αὐτοῦ. Μετὰ σύντομον προσφώνησιν τοῦ Σεβ. Κερκύρας, οἱ μαθηταὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς ἔψαλον μελωδικῶς διαφοροῦς ἐπικαίρους ὕμνους, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ διανομὴ δώρων καὶ γλυκισμάτων εἰς τετρακοσίους περίπου παῖδας.

—Ἐν αἰθούσῃ τοῦ μητροπολιτικοῦ μεγάρου Κερκύρας ἤρξατο λειτουργοῦν ὡς παράρτημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, παθολογικὸν ἰατρεῖον, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, δεχόμενον δις τῆς ἑβδομάδος δωρεὰν ἀπόρους ἀσθενεῖς.

—Προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας ἐκδίδεται προσεχῶς περιοδικὸν ὑπὸ τίτλῳ ὁ «Ἁγὸς Σπυρίδων», τοῦ ὁποῦ ἀρχισυντάκτης ὀρίσθη ὁ ἀρχιμανδρίτης Παρθένιος Πολάκης, διευθυντῆς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς.

—Κατὰ πληροφορίας ἡμῶν ἐκ Καλαμῶν καὶ ἐφέτος συνῆλθον κληθέντες ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Μελετίου οἱ ἱερεῖς τῆς περιφερείας εἰς τὴν ἐτησίαν τακτικὴν συνέλευσιν ἐν Καλάμαις, ἧτις διήρκεσεν ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ἐν ταύτῃ μετὰ τὴν λογοδοσίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου ἀπεφασίσθη δημοφάνως ὑπὸ τῆς συνελεύσεως, ἵνα ἡ συνδρομὴ τῶν ἱερέων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἀὔξηθῇ εἰς 100 δραχ. ἐτησίως, καὶ οὕτως σὺν τῷ χρόνῳ τὸ Ταμεῖον ἐνισχυθῇ καὶ ἀνταπο-

κριθῆ πληρέστερον εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, τ. ε. τῆς περιθάλψεως τῶν ἀνικάνων ἐφημερίων, ἀλλὰ καὶ εἰς ἰκανὰ μερίσματα τῶν μετόχων. Μετὰ ταῦτα συνεζητήθησαν πολλὰ καὶ διάφορα θέματα καὶ λύσεις ἀποριῶν, καὶ ἰδίως δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξομολογήσεως παρὰ τῶν πνευματικῶν. Ἐν τέλει δὲ ἀπεφασίσθη νὰ συνέρχωνται οἱ ἐφημέριοι τῆς περιφερείας ἐκάστου δήμου ἅπαξ ἢ δις τοῦ μηνὸς εἰς τὸ κέντρον, καὶ συσκέπτονται περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐνορίᾳ τῶν. Τὰς ἀποφάσεις θὰ ἀνακοινῶσιν πρὸς τὸν Σ. Μητροπολίτην, παρὰ τοῦ ὁποίου θὰ ζητῶσι καὶ θὰ λαμβάνωσι τὰς ἀπαιτούμενας ὁδηγίας. Προσεχῶς τὰς συνελεύσεις ταύτας θὰ παρακολουθήσῃ ὁ ἀκάματος καὶ φιλόπρονος ἱεροκλήριξ Πολύκαρπος Ἀνδρώνης, ἵνα δώσῃ εἰς αὐτὰς τὴν σκόπιμον καὶ κατάλληλον κατεύθυνσιν.

—Ὁ Σ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Μελέτιος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μεταβάσεώς του εἰς Πύλον διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Ναυαρίνου, περιώδευσε τὰ χωρία τοῦ δήμου Πυλίων, ἱεραουργήσας καὶ ὁμιλήσας καταλλήλως.

—Ἐφέτος συνέστη καὶ δευτέρα ἐσπερινὴ σχολὴ τῶν ἀπόρων ἐν Παραλίᾳ Καλαμῶν. Φοιτῶσι δὲ καὶ εἰς τὰς δύο περὶ τὰ 180 ἄπορα. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα διδάσκουσιν εὐδοκίμως οἱ ἱερεῖς Ἀναστ. Δαμῆλος, Σταῦρος Γεωργανᾶς καὶ Κωνστ. Λεμπέσης.

—Ἀπὸ διμήνου ἤρξατο ἐν Καλάμαις καὶ ἡ λειτουργία τῶν κατηχητικῶν σχολείων, τῶν μαθητῶν ἐκάστης ἐνορίας συνοχομένων ἐν τῷ οἰκίῳ ἐνοριακῷ Ναῶ, ὅπου καὶ ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας διδάσκει. Εἰς τὰς 8 ἐνορίας φοιτῶσι περὶ τὰ 800 παιδιά.

—Ἡ παιδονομία, ἥτις ἀπὸ διετίας τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Σ. Μητροπολίτου κ. Μελετίου συνέστη ἐν Καλάμαις καὶ λειτουργεῖ λίαν εὐδοκίμως, ἐπεξετάθη καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ, ὅπου καὶ ἐκεῖ θὰ ἀποφέρῃ τοὺς προσδοκωμένους καρπούς. Οἱ μαθηταὶ ὅλων ἐν γένει τῶν σχολείων θὰ ἀπομακρυνθῶσι τῶν καφενείων, Κινηματογράφων, καὶ λοιπῶν καὶ θὰ ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὰ μαθητικά των καθήκοντα.

—Κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ Σ. Μεσσηνίας μετὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, διετάχθησαν ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας νὰ ὁδηγῶσι τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰς Κυριακάς. Τὸ μέτρον ἄριστον καὶ ὁ σκοπὸς ἐπωφελέστατος. Ἐπίσης καὶ ἐν Καλάμαις ὁ ἐκκλησιασμὸς τῶν μαθητῶν ὅλων τῶν ἐκπαιδευτηρίων γίνεται τακτικὸς. Παρατηρεῖται ὅμως ἀνεπάρκεια χώρου ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς ἔνθα περὶ τὰς 3000 μαθητῶν ἐκκλησιάζονται ἐκτὸς τῶν στρατιωτῶν.

—Ἐπίσης κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ Σ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας μετὰ τοῦ ἀντεισαγγελέως κ. Περιστεριδῆ, εἰσῆχθη εἰς τὰς φυλακὰς ἡ ἐργασία, καὶ οὕτως ἀπασχολοῦνται πολλοὶ τῶν φυλακισμένων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος κατασκευάζονται εἴδη ξυλουργικῆς καὶ κοφινίων. Τὰ χρήματα ἐξευρέθησαν παρὰ τῆς Μητροπόλεως. Ἐὰν ὑπῆρχον δωμάτια θὰ εἰσῆγοντο καὶ ἄλλαι ἐργασίαι καὶ θὰ ἐργάζοντο πάντες. Ἐπειδὴ τὸ κράτος δὲν χορηγεῖ ἄρτον εἰς τοὺς κρατουμένους, ἡ Μητρόπολις δι' ἐράνων χορηγεῖ ἡμίσειαν ὀκτὴν ἄρτον ἡμερησίως εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν, τοὺς ἐντελῶς ἀπόρους.

—Ὁ ἀκάματος Ἱεροκλήριξ Πολύκαρπος Ἀνδρώνης ἐκτὸς τοῦ τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου, ὅπου ἂν παρουσιάζεται εὐκαιρία, κηρύγματος, συνέστησε καὶ σύλλογον ὑπὸ τὸν τίτλον «Χριστιανικὴ Ἐνωσις τῶν Νέων» σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶνε ἡ ἠθικοποίησις τῶν Νέων καὶ ἡ φιλανθρωπία. Ὁ Σύλλογος ἀριθμεῖ ἤδη περὶ τὰ 70 μέλη μὲ τὰσιν αὐξήσεως, σκοπεῖ δὲ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δρασίαν του ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Αἱ Καλάμαι εὐτυχῶς εἶναι ἀπηλλαγμένοι Χιλιαστῶν. Οἱ δὲ Κομμουνισταὶ μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα.

—Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου κατόπιν τοῦ δημοσιευθέντος Ν. Διατάγματος τῆς 13 Νεβρίου ἐ. ἔ. «Περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν παρὰ τῆς Ἀερ. Ἀμύνης καὶ διαφόρων Συνταξιασμῶν καταληφθέντων μοναστηριακῶν κτημάτων, συνέστησε «Γραφεῖον ἐκκαθαρίσεως Μοναστηριακῶν κτημάτων», σκοπὸς τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι ἡ πιστὴ καὶ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου Νομ. Διατάγματος. Ἡ διεύθυνσις τοῦ Γραφείου τούτου ἀνετέθη εἰς τὸν παρὰ τῷ Γ. Ε. Ταμείῳ Διευθυντῆν β. τάξεως κ. Δημ. Μένανδρον, προσλαβόντα ὡς βοηθὸν τὸν Γραμματέα κ. Ἀγαστ. Κουτσογιάννην.

—Καθ' ἃ ἀνεκοινώθη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, αἱ τελευταῖαι βροχαὶ ἐν Μήλῳ ἀπεκάλυψαν μίαν χριστιανικὴν κατακόμβην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤ(ΠΟΛΕΩΣ)

Ἡ Α. Σ. ὁ μητροπ. Χίου κ. Ἱερώνυμος ἀπέλυσε παραινετικὴν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸ ποίμνιόν του, δι' ἧς παρέχει ὁδηγίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τοῦ κατὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν μνημοσύνου τῶν ὀνομάτων τῶν ζώντων καὶ τῶν τεθνεώτων πρὸς ἄρσιν ἀτόπων τινῶν καὶ πρὸς χειραγωγίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τῇ 23 παρελθόντος Δεκεμβρίου ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πά-

πας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐπεσκέφθη ἐπισημῶς τὸν Βασιλέα τῆς Αἰγύπτου Φουάτ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Συνοδικῶν καὶ τοῦ ἐψηφισμένου μητροπολίτου Ἀξώμης Νικολάου, ὅστις καὶ μετέφρασεν εἰς τὴν Ἀραβικὴν γλῶσσαν τὴν προσφώνησιν τοῦ Πατριάρχου. Ὁ Βασιλεὺς Φουάτ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ διευθετήσει τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς, ἐξέφρασε δὲ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως πάντες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ζῶσιν ὡς ἀδελφοί. Ἡ Αἴγυπτος εἶνε χώρα φιλελευθέρου, σέβεται ὅλων τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας, καὶ ἀπὸ 130 ἐτῶν ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν φιλελευθέρου ἀνεξίτητον πολιτικὴν. Εἶνε χαρὰ τοῦ Βασιλέως νὰ βλέπῃ πάντας ζῶντας ὡς ἀδελφούς ἐν τῷ Κράτει αὐτοῦ. Ὁ Πατριάρχης ἀπαντῶν ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ διὰ τοὺς θαυμασίους τούτους λόγους καὶ ἐπεβεβαίωσεν ὅτι μετὰ τοιούτων ἀρχῶν Βασιλέως θὰ εὐτυχήσῃ πάντες. Διευτύπησε τὴν ἐλπίδα, ὅτι μετὰ τὴν δαψιλευθειάν ὑπὸ τοῦ Ἄνακτος ἐλπίδα, ὅτι τὰ ὑπολειπόμενα ἐν ἐκκρεμότητι ζητήματα θὰ διευθετηθῶσιν. Ὁ Βασιλεὺς ἐκφράζων αὐτὴν τὴν εὐμένειαν αὐτοῦ, ἐδήλωσεν, ὅτι εἶνε πάντοτε διατεθειμένος μετὰ τῆς Κυβερνήσεως αὐτοῦ ὅπως ἐξασφαλίσῃ δι' ὅλους τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξίτητον, αἵτινες ἀσφαλῶς εἰς πάντας παρέχονται ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀκολουθῶν ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης, μετέβη παρὰ τῷ Πρωθυπουργῷ Σάρ ναι πασσά, ὅστις συνεχάρη τὸν Πατριάρχην, διότι ὑπεβοήθησε τὸ εἰρηρικὸν ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὑπεσχέθη τὴν συμβολὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον πρὸς διακανονισμὸν παντὸς ζητήματος. Ὁ Πατριάρχης παρουσίασεν εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἕνα ἕκαστον τῶν Συνοδικῶν καὶ τὸν ἐψηφισμένον μητροπολίτην Ἀξώμης, ὃν συνεχάρη ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Καθ' ἃς ἔομεν ἐξ Ἱεροσολύμων εἰδήσεις οἱ Λατῖνοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι ἐκίνησαν πάντα λίθον ἵνα συμμετάσχῃ τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἐκ σεισμοῦ παθόντος Τρούλλου, ἀλλ' ἀπέτυχον. Ἀνεγνωρίσθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀγιοταφικὴν Ἀδελφότητα τὸ δικαίωμα τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἀνέλαβε δὲ αὐτὴν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἰς λογαριασμὸν τῆς Ἀδελφότητος. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν αὐτῶν οἱ Λατῖνοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι ἐζήτησαν νὰ ἐπισκευάσῃ καὶ αὐτοὶ ὠρισμένα μέρη τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ὃν τὴν κυριότητα διεκδικοῦσι παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐπέτρεψεν εἰς μὲν τοὺς λατῖνους νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ διαμέρισμα τοῦ Γολγοθᾶ, εἰς δὲ λειτουργοῦσι, διὰ πλακοστρώσεως καὶ τῆς κλίμακος τῆς

ὁδηγούσης εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Εὐρέσεως τοῦ Σταυροῦ, εἰς δὲ τοὺς Ἀρμένιους ἐπετρέπη ἢ ἐπισκευὴ τοῦ παρὰ τὴν Εὐρεσίν ναοῦ τῆς συμμετοχῆς ἐν τῇ ἀνακαινίσει τῆς εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Εὐρέσεως ἀγοῦσης ἐφθαρμένης κλίμακος. Ἡ Ἀγιοταφικὴ Ἀδελφότης διεμαρτυρήθη ἐντόνως διὰ τὴν παραχωρηθεῖσαν ταύτην εἰς τοὺς Λατῖνους καὶ τοὺς Ἀρμένιους ἄδειαν, χωρὶς οὗτοι προηγουμένως νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ πολωνικὸς τύπος, ὁ Μακ. Πατριάρχης Σερβίας Δημήτριος, συμπληρώσας τὸ ὀγδοηκοστὸν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος, ἀπεφάσισε νὰ ἐφησυχάσῃ ἐν τινι μονῇ τοῦ ἁγίου Ὁρους ἀφιερῶν τὸν ὑπόλοιπον τοῦ βίου του χρόνον ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Περὶ τῆς τοιαύτης ὁμως ἀποφάσεως τοῦ Σέρβου Πατριάρχου ὁ σερβικὸς τύπος οὐδὲν ἀνέγραψε μέχρι σήμερον.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Καθ' ἃ ἐξάγεται ἐξ ἐγγράφου προερχομένου παρ' αὐτοῦ τοῦ προέδρου τῆς Τσεχοσλοβακικῆς δημοκρατίας Μάζαρυκ καὶ προσφάτως δημοσιευθέντος, 724.507 πολῖται τσεχοσλοβακικοὶ ἐγκατέλιπον τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς τσεχοσλοβακικῆς δημοκρατίας. Πλείονες τῶν 500,000 μετέστησαν εἰς τὴν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς Ρώμης τσεχοσλοβακικὴν Ἐκκλησίαν· οἱ δὲ λοιποὶ προσῆλθον εἰς τοὺς διάφορους κλάδους τοῦ προτεσταντισμοῦ, ὅστις ἀριθμεῖ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ σήμερον ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον μέλη.

—Εἰδήσεις ἐκ Ρώμης ἀνέφερον κατ' αὐτὰς ὅτι εἰς τὴν Ἱταλικὴν πρωτεύουσαν ἀφίκοντο ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἀλβανίας μεθ' ἑνὸς ἁλβανοῦ βουλευτοῦ ὅπως διαπραγματευθῶσι μετὰ τοῦ Βατικανοῦ τὴν συνομολόγησιν κογκορδάτου. Τοῦτο θὰ ρυθμίσῃ τὰς σχέσεις τοῦ Βατικανοῦ μετὰ τῆς Ἀλβανικῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν πνευματικὴν ποιμαντορίαν τῶν λεγομένων Μαλισόρων, οἵτινες ἄλλοτε ἐλάμβανον ἐξ Αὐστρίας τοὺς ἐπισκόπους των.

—Κατὰ τὸ συγκροτηθὲν ἐν τῇ δυτικῇ Πολωνίᾳ συνέδριον τῶν ἐσπεραντιστῶν τῆς Posen, λατῖνος ἱερεὺς ὠμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «ἡ Ἑσπεράντο καὶ ἡ Ἐκκλησία». Διὰ τῆς διαλέξεώς του ταύτης ὁ ἐν λόγῳ ἱερεὺς διακήρυξεν ὅτι ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία εὐνοεῖ τὴν ἐσπεράντο, θεωροῦσα αὐτὴν ὡς μέσον προαγωγῆς τῆς ἀδελφότητος μεταξὺ τῶν λαῶν. Οἱ κατόλικοι ἐσπεραντισταὶ εἶνε συνησιωμένοι εἰς ἰδιαι-

τέραν ὀργάνωσιν ἔχουσιν ἴδια δημοσιογραφικά ὄργανα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐκ Νέας Ὑόρκης ἀγγέλλεται, ὅτι εἰς Μπέντον Χάρμπορ τοῦ Μίσιγκαν ἀπέθανεν ὁ γηραιὸς Βενιαμὶν Παϊρνέλλ, ὁ ἐπιλεγόμενος «Βασιλεὺς καὶ Προφήτης τοῦ Οἴκου Δαυὶδ». Οἱ θαυμασταὶ του ὅμως καὶ οἱ πιστεύοντες εἰς τὰ θρησκευτικὰ δαιμόνια ἅτινα ἐκήρυσσε τὸν ἀφήκαν ἐπὶ 5 ἡμέρας (μέχρι τῆς παρελθούσης Τετάρτης) ἀταφον, διότι εἶχεν ὑποσχεθῆ ὅτι... θὰ «ἀναστῆ ἐκ νεκρῶν». Ἔμεινε, λοιπόν, ἐντὸς ἀνοικτοῦ φρετέρου λευκὴν ἡμφιεσμένος ἐνδυμασίαν καὶ ἐκτεθειμένος εἰς κοινὴν θέαν. Πλησίον αὐτοῦ εἶχεν ἀποτεθῆτὸ χιμερινόν του ἐπανωφόριον—διὰ νὰ μὴ κρυώσῃ.—ὅταν ἀναστῆ ἐκ νεκρῶν. Ἐπὶ τέλους, ἡ Ἀστυνομία, ἐπεμβάσα, διέκοψε τὸ προσκύνημα καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ προφήτου, ὅτι ἐὰν δὲν τὸν θάψουν, θὰ παραλάβῃ αὐτὴ τὸν νεκρὸν καὶ θὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τοὺς νεκροθάπτας.

—Πλὴν τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν τὸ τουρκικὸν ὑπουργεῖον Παιδείας εἰσηγήθη πρὸς τινος νέον ἑορτολόγιον ὑποχρεωτικὸν εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς Τουρκίας. Αἱ ἑορταὶ τοῦ ἑορτολογίου τούτου εἶνε αἱ ἀκόλουθοι: Ὁλαὶ αἱ Παρασκευαί· ἡ 29 8βρ. ἐπέτειος ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας· 30 8βρ. ἑορτῆς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως· ἡ ἐπομένη αὐτῆς ἡμέρα· ἡ 23 Ἰουλ. τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ συντάγματος· ἡ 30 Αὐγ. ἐπέτειος τῆς μάχης τοῦ Ἀρχιστρατήγου· ἡ 1—8 Ἰανουαρίου ὡς χιμεριναὶ παύσεις τῶν σχολ. μαθημάτων· ἡ 5 καὶ 6 Ἀπριλ. σχολικαὶ ἑορταί. Ἐορτάσιμοι ὠρίσθησαν καὶ αἱ ἐπέτειοι τῆς ἀπολυτρώσεως ἐκάστης πόλεως, ὡς καὶ ἡ 12 Σεπτ. οὐλ Ἐβέλ, ἐπέτειος τῆς Ἐθν. Ἀνεξαρτησίας. Αὗται εἶνε ἑορταὶ ἀργίας ἀπάντων ἐν γένει τῶν ἐν Τουρκίᾳ σχολείων.

—Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Vaud (Vaudoise) εἰσηλθεν εἰς τὸ 73ον ἔτος τῆς ζωῆς της. Κατὰ τὴν ἑναρξιν τῶν μαθημάτων τοῦ ἔτους τούτου ὁ Καθηγ. J. Rostagno ἐν τῷ ἑναρκτηρίῳ του ὁμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «Δύο χριστιανοὶ σπουδασταὶ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν δ' ἑκατονταετηρίδα». Ἐκ τοῦ θέματος τούτου ὁ ἐν λόγῳ καθηγητῆς ἐξήγαγε πλεῖστα πολύτιμα πρακτικὰ συμπεράσματα περὶ τῶν μελλόντων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας.

—Οἱ Κινέζοι κομμουνισταὶ ἐνέτειναν ἐπ' ἐσχάτων τὰς προσπάθειάς των ἰδίως κατὰ τῶν κινέζων χριστιανῶν ἱερέων, οἵτινες μετὰ περισσῆς καρτερίας ὑφίσταται τὴν ὑβριστικὴν αὐτῶν διαγωγὴν. Εἰς τὰ περι-

χωρα τοῦ Χαγκέου εἰς κινέζος ἱερεὺς δεθεὶς ἐδάσῃ ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν «ἐρυθρῶν», εἶτα δ' ἐούρθη εἰς τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τὰ σαρκάσματα καὶ τὰς ἀπειλὰς τοῦ ὄχλου. Εἰς τὰς ὁρυγὰς τῶν διωκτῶν ὅπως ἀπαρηνηθῆ τὸν Χριστόν, ἀπήντα «εἶμαι χριστιανός. Εἰμπορεῖτε νὰ μὲ φονεύσετε, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἀναπνέω, δὲν θὰ παύσω νὰ εὐαγγελίζωμαι.» Τὰ τοιαῦτα ἐπεισόδια δὲν ὑπῆρξαν σπάνια κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Κίνα περιπέτειαν, ἀπέδειξαν δὲ πόσον καὶ σήμερον ἀκλόνητον παραμένει τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ τῶν ἀρχαίων χρόνων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Νικολάου Σπ. Ἀλιβιζάτου, Πρωτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου, Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τῇ 6 Νοεμβρ. 1927 ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Ἀθήναι 1927.

Ἐμμανουὴλ Φαρλέκα, Γραμματέως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Ἐγκόλιον Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον, Ἔτος πέμπτον, 1928.—Ἐξεδόθη τὸ πασίγνωστον ἤδη καταστὰν διὰ τὴν χρησιμότητά του ἡμερολόγιον τοῦτο τοῦ κ. Φαρλέκα, πλουσιώτερον κατὰ τὸ περιεχόμενον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη, μὲ ὁδηγίαν καὶ στατιστικὰς πολυτίμους, μὲ ἀκριβείαν μοναδικὴν τοῦ ἑορτολογίου, τοῦ τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων. Εἶναι ἀπαραίτητον δι' ἕκαστον κληρικὸν καὶ εὐσεβῆ λαϊκόν.

Οἱ δέκα λόγοι τοῦ Διγενεὺς Ἀκρίτου κατὰ τὴν περὶ τὴν διασκευὴν τῆς Ἀνδρου, ἐκδιδόμενοι ὑπὸ Δημητρίου Π. Πασχάλη. Ἐν Ἀθήναις 1927.

Εἰς ἐπτὰ περίπου ἀριθμοῦνται μέχρι σήμερον αἱ ἐκδόσεις τῆς περὶ τὸν Διγενὴ Ἀκρίταν ἐποποιίας κατὰ διάφορα χειρόγραφα, τὸ χειρόγραφον ὅμως, ὅπερ τὸ πρῶτον νῦν ἐκδίδει ὁ ἀκάματος ἱστοριοδίφης κ. Πασχάλης εὐρὼν αὐτὸ ἐν Ἀνδρῶ ἤδη τῷ 1898, ἐξαρακτηρίσθη ὑπὸ τῶν ἐπαϊόντων ὡς μοναδικόν, διότι εἶνε ἡ μόνη σωζομένη εἰς περὶ τὸν Διγενὴ τῆς βυζαντινῆς ταύτης ἐποποιίας. Εἰς πολλὰ μέρη προσεγγίζει πολὺ πρὸς τὴν διασκευὴν τοῦ Escorial. Διαιρεῖται εἰς 10 βιβλία, ἐκάστου τῶν ὁποίων προηγεῖται ἔμμετρος ἢ ὑπόθεσις. Φέρει ἐν τῷ τέλει χρονολογίαν ἀχλβ' (1632) καὶ τὸ ὄνομα τοῦ γράψαντος τὸν κώδικα Μελετίου Βλαστοῦ. Χίου τὴν πατρίδα. Ὁ κώδιξ εἶνε ἐκδεδομένος λίαν φιλοκάλως, τοῦ κειμένου δ' ὁ ἐκδότης ἐπισυνῆφεν εἰς τὸ τέλος γραμματικὰ σημεῖα καὶ πίνακα τῶν ἐν αὐτῷ ἀπαντωσῶν λέξεων καὶ τῶν παραγμάτων.

<p>ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ἐποπεύουσα Ἐπιτροπὴ ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΣΥΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Διευθυντῆς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ Καθ. Πανεπιστημίου</p> <p>— Τίμημα ἔτησις ἔγγραφῆς Ἔστω. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3 Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»: Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21</p>

Τύποις «Φοίνικος» Σταδίου 38, Ἀθήναι